

แผนบูรณาการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม
การต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ และ ความมั่นคงในชีวิต
ของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

ศูนย์ประสานราชการใสสะอาดกองทัพอากาศ

ธันวาคม ๒๕๖๗

คำนำ

ศูนย์ประสานราชการใส่สะอาดกองทัพอากาศ จัดตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๔ ตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ได้เห็นชอบหลักการแผนปฏิบัติการสร้างราชการใส่สะอาดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) โดยกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของทางราชการ และประกาศใช้เป็นแผนระดับชาติ ให้กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามแผนดังกล่าวให้บรรลุผลอย่างจริงจัง ดังนั้น ศูนย์ประสานราชการใส่สะอาดกองทัพอากาศ จึงประกาศเจตนารมณ์ชัดเจนในการดำรงสถานะความเป็นองค์กรใส่สะอาดครอบคลุมทุกหน่วยงานของกองทัพอากาศที่บริหารราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตามคำสัตย์ปฏิญาณที่เคยให้ไว้แต่แรกรับราชการ และปฏิบัติหน้าที่ราชการในทุกภาคส่วนของกองทัพอากาศด้วยความโปร่งใส ร่วมต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบในทุกรูปแบบ โดยป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ พร้อมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่กำลังพลทุกระดับทุกหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติราชการเต็มศักยภาพเกิดประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงกลาโหม

ศูนย์ประสานราชการใส่สะอาดกองทัพอากาศ มีผู้บัญชาการทหารอากาศเป็นผู้อำนวยการ และมีรองเสนาธิการทหารอากาศเป็นหัวหน้าคณะทำงาน ที่ผ่านมามีแผนส่งเสริมคุณธรรม และแผนป้องกันการทุจริตกองทัพอากาศ แบบแยกส่วนปฏิบัติ ต่อมาในปี ๒๕๖๒ ได้บูรณาการเป็น แผนบูรณาการเสริมสร้างคุณธรรม ความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการและการป้องกันการทุจริตกองทัพอากาศ พ.ศ.๒๕๖๒ ถึง ๒๕๖๕ แต่ยังมีงานที่แยกปฏิบัติอยู่ จำนวน ๔ ภารกิจงาน ได้แก่ ๑. งานส่งเสริมขวัญและวินัยกำลังพล เน้นเสริมสร้างวินัยและคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ ๒. งานจริยธรรม เน้นการรัก ชาติส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมให้แก่กำลังพล ๓. งานเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร เน้นค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ (AIR) คือ ความเป็นทหารอากาศ (Airmanship) ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี (Integrity and Allegiance) และความรับผิดชอบ (Responsibility) ร่วมกับจิตสำนึกทางสังคมในการให้บริการหรือการมีจิตสาธารณะ และ ๔. งานความมั่นคงในชีวิตกำลังพล ทอ.ด้วยหลัก ๔ สุข คือ สุขกายเน้นสุขภาพดี สุขใจเน้นปลอดหนี้สิน สุขจิตเน้นสุขภาพจิต และสุขสังคมเน้นสิทธิสวัสดิการและอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคีในกองทัพ ซึ่งงานทั้งหมดล้วนมีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมให้กำลังพลกองทัพอากาศอยู่ในระเบียบวินัยประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศีลธรรม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรมจริยธรรมในการครองตนครองงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตไม่คดโกง ไม่คอร์รัปชัน แต่มีความทับซ้อนในการปฏิบัติหลายกิจกรรม ดังนั้นเพื่อส่งเสริมความเป็นคนดีของกำลังพลกองทัพอากาศให้ครอบคลุมชัดเจนเป็นรูปธรรม ลดความซ้ำซ้อนของงาน แสดงถึงความร่วมมือปฏิบัติภารกิจแบบบูรณาการให้สัมฤทธิ์ผลเชิงประจักษ์แบบองค์รวม จึงได้วิเคราะห์ทบทวนเพื่อบูรณาการงานทั้งหมดให้อยู่ภายใต้ แผนบูรณาการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ให้บรรลุผลยั่งยืนตามเจตนารมณ์ที่ประกาศไว้

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ วิเคราะห์บริบทคุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย	๑
๑.๑ ที่มาและความสำคัญของการดำเนินการ	๑
๑.๒ การขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต	๗
๑.๒.๑ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	
๑.๒.๒ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	
ส่วนที่ ๒ วิเคราะห์บริบทคุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านการทุจริตของกระทรวงกลาโหม	๑๘
๒.๑ แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๑๘
๒.๒ แผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๐
ส่วนที่ ๓ วิเคราะห์และจัดทำแผนบูรณาการของกองทัพอากาศ	๒๗
๓.๑ โครงสร้างบริหารงานที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการบูรณาการ	๒๗
๓.๒ แผนบูรณาการ ส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐	๒๙
๓.๓ แนวทางการนำแผนบูรณาการ สู่การปฏิบัติ	๔๗
ผนวก นิยามศัพท์	๔๘

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ เป้าหมาย ตัวชี้วัด แผนย่อยในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	๑๔
ตารางที่ ๒ แผนย่อย/เป้าหมาย/ตัวชี้วัดแผนย่อยในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ	๑๕
ตารางที่ ๓ ตัวชี้วัดค่าเป้าหมายในแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑๕
ตารางที่ ๔ แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและแผนย่อยการปราบปรามการทุจริต	๑๖
ตารางที่ ๕ ประเด็นสำคัญแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหม	๑๖
ตารางที่ ๖ ประเด็นสำคัญแผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม	๒๐
ตารางที่ ๗ เปรียบเทียบแผนระดับที่ ๓ ระดับประเทศ กับ แผนระดับที่ ๔ ของกระทรวงกลาโหม	๒๓
ตารางที่ ๘ รายละเอียดแผนบูรณาการ ส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐	๒๕ ๓๑

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ ๑ ที่มาของการดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย	๑
แผนภาพที่ ๒ บทสรุปความเชื่อมโยงแผน ๔ ระดับ	๑๔
แผนภาพที่ ๓ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ที่เกี่ยวข้อง	๒๘
แผนภาพที่ ๔ แนวคิดแผนบูรณาการ ส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐	๒๙
แผนภาพที่ ๕ กลยุทธ์ในแผนบูรณาการ ส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐	๓๐

ส่วนที่ ๑

วิเคราะห์บริบทคุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย

๑.๑ ที่มาและความสำคัญของการดำเนินการ

แผนภาพ ๑ ที่มาของการดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริตของประเทศไทย

จากแผนภาพข้างต้นแสดงความเป็นมาและหลักการที่เกี่ยวกับงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และป้องกันปราบปรามการทุจริตของประเทศไทยที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายต่าง ๆ อาทิ รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา หรือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อเป็นประเด็นสำคัญและกรอบทิศทางให้ส่วนราชการต่าง ๆ นำเรื่องดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติในหน่วยงาน ให้สัมฤทธิ์ผล ดังนี้

ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance

ธรรมาภิบาล (Good Governance) คือ การปกครอง การบริหาร การจัดการควบคุมกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามครรลองครองธรรม หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ในที่นี้เน้นการบริหารจัดการที่ดีในภาครัฐ เริ่มนำมาใช้ในสมัยที่เกิดวิกฤตภาวะต้มยำกุ้งหรือการล่มสลายทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี ๒๕๔๐ นำมาสู่แนวคตินำหลักการนี้ไปใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ปี ๒๕๔๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี มี ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) หลักนิติธรรม ๒) หลักคุณธรรม ๓) หลักความโปร่งใส ๔) หลักการมีส่วนร่วม ๕) หลักความรับผิดชอบ และ ๖) หลักความคุ้มค่า ต่อมาในปี ๒๕๕๐ เพิ่มเป็น ๑๐ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) ๒) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ๓) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) ๔) หลักการรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) ๕) หลักความโปร่งใส (Transparency) ๖) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) ๗) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ๘) หลักนิติธรรม (Rule of Law) ๙) หลักความเสมอภาค (Equity) และ ๑๐) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) เพื่อให้เกิดการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารราชการแผ่นดิน การบริหารงานองค์กรและหน่วยงาน จึงได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๕ และ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ เป็นกฎหมายที่ใช้ยึดถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) จัดตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๕ โดยเป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการของกระทรวง ทบวง กรม ให้สัมฤทธิ์ผลตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น การดำเนินการดำเนินงานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือ Good Governance ให้ทุกหน่วยงานภาครัฐต้องปฏิบัติ โดยบรรจุไว้เป็นส่วนประกอบหนึ่งในหมวด ๑ การนำองค์กรของเกณฑ์คุณภาพการบริหารกิจการภาครัฐ ปัจจุบันปรับเปลี่ยนเป็นระบบการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพและสร้างความโปร่งใส (Governance and Integrity) ในหมวด ๑ การนำองค์กรของเกณฑ์คุณภาพการบริหารกิจการภาครัฐ ที่เป็นการประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ ๔.๐ (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ.๒๕๖๗ หรือ PMQA ๔.๐ (Public Sector Management Quality Awards) ซึ่งมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ครอบคลุมมากขึ้น โดยระดับประเทศแยกการปฏิบัติตามความรับผิดชอบต่อสังคมของแต่ละคณะกรรมการแต่ละสำนักงานหรือแต่ละศูนย์รับผิดชอบ อาทิ หลักเกณฑ์การประเมินสถานะการเป็นระบบราชการ ๔.๐ ในภาพรวมโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) การประเมินองค์กรคุณธรรม โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ดังนั้นในเรื่องของหลักธรรมาภิบาลในการบริหารราชการจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแต่มีใช้ประเด็นหลักในการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารราชการของหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบัน แต่สอดคล้องกับบริบทของคุณธรรมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริตในการปฏิบัติราชการ

การต่อต้านการทุจริต

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา มีการยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ.๒๕๑๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมจำนวน ๙ คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๙ ปี โดยพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ ปี ๒๕๕๔ ปัจจุบันใช้พระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นหน่วยงานอิสระขึ้นตรงต่อประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่โดยย่อคือ การไต่สวนข้อเท็จจริง วินิจฉัย และสรุปสำนวนส่งผู้เกี่ยวข้อง อาทิ อัยการสูงสุด วุฒิสภา หรือหน่วยเกี่ยวข้องเพื่อให้ศาลวินิจฉัย รวมทั้งการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินหนี้สิน กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรี ส่วนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) รวมจำนวน ๗ คน (รวมเลขาธิการกรรมการ ป.ป.ช.โดยตำแหน่ง ๑ คน) ปัจจุบันอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีขึ้นตรงต่อคณะรัฐมนตรี สะท้อนถึงการให้ความสำคัญในการดำเนินงานเรื่องดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากยังไม่สามารถปราบปรามการทุจริตให้หมดไปในสังคมไทยได้ แม้จะมีจำนวนลดลงบ้างตามความจริงจ้งของการดำเนินการในแต่ละช่วงเวลาแต่ละสถานการณ์หรือตามนโยบายระดับชาติ แต่ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเพิ่มความเข้มข้นให้มากขึ้นเนื่องจากส่งผลกระทบต่อประชาชนและความมั่นคงของประเทศ

ปัจจุบันคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้จัดทำแผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางให้องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ นำไปปฏิบัติ และมีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เป็นมาตรการพัฒนาด้านคุณธรรม ความโปร่งใส ที่นำไปสู่การป้องกันการทุจริตในภาครัฐ โดยปี ๒๕๖๗ มีการปรับแก้ไขเกณฑ์รายละเอียดการประเมินดังกล่าวบางประเด็นให้เหมาะสมกับการปฏิบัติ และสร้างแรงจูงใจการปฏิบัติด้วยรางวัล ITA Awards ซึ่งมีการประกาศคะแนนประเมินของแต่ละหน่วยงานภาครัฐต่อสาธารณะโดยเรียงตามลำดับคะแนนให้สาธารณชนรับทราบโดยทั่วกัน เพื่อสะท้อนภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นศรัทธาของประชาชนต่อการบริหารราชการแต่ละหน่วยงานของภาครัฐ ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับการประเมินในเรื่องดังกล่าว

ราชการใสสะอาด

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการแผนปฏิบัติการราชการใสสะอาด เมื่อ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๓ โดยกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของทางราชการ และประกาศเป็นแผนระดับประเทศโดยถือว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ทำให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานราชการใสสะอาด (การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน) โดยสำนักงานข้าราชการพลเรือนหรือ สำนักงาน ก.พ. ต่อมาในปี ๒๕๕๑ รัฐบาลถือว่า “การแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน” เป็นนโยบายหลักสำคัญของรัฐในการบริหารราชการแผ่นดิน จึงกำหนดให้กระทรวงและหน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการสร้างราชการใสสะอาดให้บรรลุผลอย่างจริงจังและจัดทำมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมโดยให้ยึดถือปฏิบัติตามค่านิยมสร้างสรรค์ ๕ ประการ ได้แก่ ๑) กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ๒) ซื่อสัตย์และรับผิดชอบ ๓) โปร่งใสตรวจสอบได้ ๔) ไม่เลือกปฏิบัติ และ ๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์งาน ส่งผลให้ส่วนราชการมีการจัดตั้งศูนย์ประสานราชการใสสะอาดเพื่อดำเนินการดังกล่าว โดยเชื่อมโยงกับหลักธรรมาภิบาลในการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล Organizational Good Governance ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมดำเนินการดังกล่าวโดยเน้นหลักธรรมาภิบาลในการบริหารหน่วยงานภาครัฐ ประกอบกับเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการประเมินผลการบริหารภาครัฐของแต่ละหน่วยงานผ่านการประเมินของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

(ก.พ.ร.) เห็นได้ว่าหลักธรรมาภิบาลมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับราชการใสสะอาด แม้จะไม่ได้มีการประเมินในเรื่องการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาลกับการเป็นราชการใสสะอาดโดยตรงก็ตาม

ปัจจุบันบางส่วนราชการไม่ได้ดำเนินการในเรื่องศูนย์ประสานราชการใสสะอาด อาจเนื่องจากไม่ได้มีการประเมินการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการศูนย์ประสานราชการใสสะอาดของหน่วยงานภาครัฐ แต่บางหน่วยงานยังดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน อาทิ ศูนย์ประสานราชการใสสะอาดของกองทัพอากาศ เป็นต้น รวมถึงมีการเพิ่มเติมในประเด็นการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบหรือการต่อต้านการทุจริต โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นผู้รับผิดชอบ แต่ทุกหน่วยงานภาครัฐยังคงให้ความสำคัญกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความโปร่งใส ซื่อสัตย์สุจริตและการป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบเนื่องจากมีระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว รวมถึงเป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อร้ายแรงและสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงปลอดภัยทั้งในระดับบุคคล ระดับองค์กร/หน่วยงาน และระดับประเทศชาติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยการดำเนินการอาจอยู่ในรูปแบบอื่น ๆ ตามบริบทความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงานภาครัฐ

คุณธรรม

การกำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในสังคมไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ได้ออกระเบียบที่เรียกว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ บังคับใช้ในราชการกิจจานุเบกษา และระบุคำว่า “คุณธรรม” หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่ามีประโยชน์ เป็นความดีงาม มโนธรรม เครื่องประคองใจให้เกลียดความชั่วกลัวบาป ใฝ่ความดี เป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดีมีความสงบเย็นภายใน เป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะให้เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมตามความต้องการของสังคมไทย และระบุคำว่า “จริยธรรม” หมายถึง กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ กำหนดไว้สำหรับสังคมไทยเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสงบสุข ความรักสามัคคี ความมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต และกำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีสมาชิกประกอบด้วยรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงโดยตำแหน่ง มีข้าราชการในกระทรวงและผู้ทรงคุณวุฒิ รวมจำนวนไม่เกิน ๒๑ คน วาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และสามารถต่อเนืองได้ สะท้อนถึงการให้ความสำคัญในการดำเนินงานเรื่องดังกล่าวในเชิงรุกระดับประเทศที่ต้องสร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกให้กับประชาชนคนไทยเพื่อการป้องปรามการกระทำผิดหรือการประพฤติมิชอบโดยสอดคล้องกับหลักทางศาสนาในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดีมีศีล ๕ ประการที่เป็นคุณธรรมในการปฏิบัติตนขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ๑) ห้ามฆ่าสัตว์ ๒) ห้ามลักทรัพย์ ๓) ห้ามประพฤติผิดในกาม ๔) ห้ามโกหก และ ๕) ห้ามดื่มเครื่องดองของมึนเมา เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตน ตามหลักศาสนาและอยู่ในระเบียบของกฎหมายบ้านเมืองเพื่อความสงบสุขของสังคมโดยรวม

ปัจจุบันคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางให้องค์กรและหน่วยงานนำไปปฏิบัติ (จากเดิมมีแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ ที่หมดวาระ) โดยมีไคร่รางวัลให้หน่วยงานที่ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมใน ๓ ระดับ ได้แก่ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม องค์กรคุณธรรม และองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ตามลำดับจากระดับพื้นฐานสู่ระดับสูงสุด โดยในปี ๒๕๖๗ มีการปรับเกณฑ์

ประเมินองค์กรคุณธรรม ๘ ประการ ได้แก่ ๑) องค์กรมีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรม โดยยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยและคุณธรรม ๕ ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ๒) องค์กรมีการกำหนดเป้าหมายจากปัญหาที่อยากแก้และความดีที่อยากทำ โดยสอดคล้องกับหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยและคุณธรรม ๕ ประการข้างต้น ๓) องค์กรมีการจัดทำแผนดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อการพัฒนาองค์กร ๔) องค์กรมีผลสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมายของแผนการดำเนินงานที่กำหนด ๕) องค์กรมีการประเมินหรือรายงานผลการดำเนินงานที่แสดงถึงการปรับปรุงพัฒนา มีการถอดบทเรียนเพื่อผลสำเร็จที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายและแผนที่กำหนด ๖) องค์กรมีการยกย่องเชิดชูบุคลากรและหน่วยงาน มีคุณธรรม/ทำความดีจนเป็นแบบอย่างได้ ๗) องค์กรมีผลสำเร็จของการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น มีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม และบุคลากรมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และ ๘) องค์กรรวบรวมองค์ความรู้หรือผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนด โดยจัดทำเป็นเอกสารและสื่อในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมเข้ารับการประเมินองค์กรคุณธรรมตามความสมัครใจของแต่ละหน่วยงาน หากหน่วยงานที่เคยได้รับรางวัลไปแล้วยังสามารถเข้ารับการประเมินซ้ำได้ เพื่อยืนยันการดำรงคุณภาพรางวัลที่เคยได้รับหรือเพื่อยกระดับคุณภาพรางวัลให้สูงขึ้น โดยคณะกรรมการประเมินองค์กรคุณธรรมของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่ประเมินองค์กรคุณธรรมของหน่วยงานภาครัฐปีละครั้ง พร้อมจัดเวทีมอบโล่รางวัลและประกาศผลให้สาธารณชนทราบทั่วกัน

จริยธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำนั้น ซึ่งสภาเป็นผู้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมให้เป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ มาตรฐานทางจริยธรรม กลไก ระบบบังคับการ และขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรง อาทิ การถอดถอนจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้เป็นไปตามมติของวุฒิสภา และมาตรา ๒๘๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในด้านจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๙ ที่กำหนดขึ้น (จากเดิมมาตรฐานทางจริยธรรมปรากฏในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แต่ยังไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ) ในปี ๒๕๖๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๖ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เป็นกลไกใหม่ในการดำเนินการตามมาตรฐานจริยธรรม มาตรา ๒๑๙ ให้มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมโดยองค์กรอิสระและศาลรัฐธรรมนูญด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีตามหลักวิชาการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) หากมีผู้ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมจะถูกสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สอบสวน ถ้าตรวจสอบแล้วเห็นว่ามี ความผิดจะเสนอต่อศาลฎีกาพิพากษา หากมีคำพิพากษาว่าผิดจริง ต้องพ้นจากตำแหน่งและถูกเพิกถอนสิทธิรับเลือกตั้งไม่เกิน ๑๐ ปี และมีกลไกปราบปรามการทุจริตในหลายระดับ โดยอำนาจตรวจสอบและกำหนดขั้นตอนการลงโทษเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระเป็นหลัก สะท้อนถึงการให้ความสำคัญในการดำเนินงานเรื่องดังกล่าวแบบจริงจังมากขึ้น โดยเฉพาะข้าราชการการเมือง

และข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งประจำ ต่อมา มี พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒ หมวด ๑ มาตรฐานทางจริยธรรมและประมวลจริยธรรม มาตรา ๕ ระบุมาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์ประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ ประกอบด้วย ๗ ประการ ดังนี้ ๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีสำนึกดี มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ๓) กล้าตัดสินใจและทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์งาน ๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และ ๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ โดยให้มาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่กำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมาตรา ๘ กำหนดให้มีคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม หรือ ก.ม.จ. โดยกรรมการ รวมจำนวนไม่เกิน ๑๐ คน เป็นกรรมการในตำแหน่งไม่เกิน ๕ คน ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๕ คน วาระดำรงตำแหน่งของผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๓ ปี ต่อเนื่องได้หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้งใหม่ และทบทวนมาตรฐานทางจริยธรรมทุก ๕ ปี หรือ ก่อน ๕ ปี ตามสถานการณ์ และในปี ๒๕๖๔ มีการประกาศประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในราชกิจจานุเบกษา ให้ข้าราชการยึดถือเป็นหลักสำคัญในการปฏิบัติราชการ เพื่อการรักษาจริยธรรม ๗ ประการดังกล่าวข้างต้น เพิ่มเติมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพในกฎหมายหรือข้อบังคับอื่นใดที่กำหนดไว้โดยเฉพาะให้ถือเป็นจรรยาบรรณวิชาชีพนั้น และได้จัดทำแนวทางในการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือน โดยให้หน่วยงานภาครัฐยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมดังกล่าว

ปัจจุบันมียุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมของภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๕ ถึง ๒๕๗๐ และกำหนดประมวลจริยธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐถือปฏิบัติ สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการพลเรือนดำเนินการ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ส่วนการประมวลจริยธรรมข้าราชการทหารดำเนินการตามระเบียบของกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการประมวลจริยธรรมและการรักษาจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๔ โดยข้าราชการทหารจักต้องยึดถือและปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการทหารของกระทรวงกลาโหม ๗ ประการที่สอดคล้องกับของข้าราชการพลเรือนข้างต้น โดยมีคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมกระทรวงกลาโหม “กมจ.กท.” รองปลัดกระทรวงกลาโหม (สายงานด้านการกำลังพล) เป็นประธานกรรมการ ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตราเป็นเลขานุการ ส่วนการดำเนินการมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เห็นได้ว่าการขับเคลื่อนมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการพลเรือนและข้าราชการทหารเป็นไปในทิศทางเดียวกันมีความสอดคล้องกัน ส่วนการนำไปปฏิบัติเป็นไปตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน แต่มีกรอบการปฏิบัติขั้นพื้นฐานใน ๗ ประการข้างต้น มีการกำกับดูแลให้ปฏิบัติตามหากปฏิบัติไม่ถูกต้องจะมีบทลงโทษ แต่ไม่มีแรงจูงใจหรือรางวัล ในภาพรวมของการปฏิบัติปฏิบัติชอบของหน่วยงานภาครัฐในเรื่องจริยธรรมหรือประมวลจริยธรรม แต่พบว่าในบางหน่วยงานภาครัฐที่จัดดำเนินการขึ้นเองตามบริบทของหน่วยงานนั้น

สรุปบริบทตามแผนภาพที่ ๑ ในเรื่องหลักธรรมาภิบาล การต่อต้านการทุจริต ราชการใสสะอาด คุณธรรม และจริยธรรม ล้วนมีความสำคัญในการส่งเสริมให้ข้าราชการหรือกำลังพลของหน่วยงานภาครัฐเป็นคนดี ประพฤติดี มีความซื่อสัตย์สุจริต เคารพกฎกติกาทางสังคมไม่เลือกปฏิบัติและอยู่ร่วมกันในหน่วยงานและสังคมไทยอย่างสงบสุขภายใต้กรอบของสังคมวัฒนธรรม โดยภาครัฐเป็นกลจักรใหญ่

ในการกำหนดนโยบายกรอบทิศทางให้หน่วยงานของรัฐยึดถือปฏิบัติ ด้วยการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องให้สัมฤทธิ์ผล

๑.๒ การขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ ภายใต้หมวดนโยบายแห่งรัฐ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องแบบบูรณาการ เพื่อเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อ ๔ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๐ เห็นชอบการจำแนกแผนของประเทศเป็น ๓ ระดับ คือ

แผนระดับที่ ๑ หมายถึง แผนที่เป็นยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิด เป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยยุทธศาสตร์ชาติสามารถใช้ได้กับแผนระดับที่ ๑ เท่านั้น ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน ๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๕) ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

แผนระดับที่ ๒ หมายถึง แผนที่เป็นแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓ ต่อไป โดยแผนระดับที่ ๒ ประกอบด้วย ๔ แผน ได้แก่ ๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มี ๒๓ ประเด็น ๒) แผนปฏิรูปประเทศ มี ๑๓ ประเด็น ๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มี ๑๐ ยุทธศาสตร์ และ ๔) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มี ๑๖ นโยบาย แต่ปัจจุบันแผนระดับที่ ๒ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ มี ๒ แผน ได้แก่ แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

แผนระดับที่ ๓ หมายถึง แผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ ๑ และแผน ระดับที่ ๒ ส่งการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือจัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนดหรือจัดทำตาม พันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ และแผนระดับปฏิบัติการทุกระดับ ประกอบด้วยแผนปฏิบัติ ราชการ ระยะ ๕ ปี แผนปฏิปัติราชการรายปี แผนปฏิบัติการด้านอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็น แผนสำหรับการดำเนินงานภายในหน่วยงาน ในที่นี้ แผนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ มี ๓ แผน ได้แก่ ๑) แผนยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ - ๒) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรม แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และ ๓) แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยมีรายละเอียดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและการต่อต้าน การทุจริตประพฤติมิชอบที่อยู่ในแผน ๓ ระดับ ดังต่อไปนี้

แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีประเด็นเชื่อมโยงที่เกี่ยวข้องเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มี ๑ ประเด็น คือ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม และยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ มี ๒ ประเด็น คือ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง กับ ภาครัฐมีความโปร่งใส ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ในยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการร่วมกันระหว่าง ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรมจริยธรรมในลักษณะที่เป็นวิถีการดำเนินชีวิต มี ๕ ประการ ดังนี้

๑. การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และการมีจิตสาธารณะเข้าไปในทุกสาระวิชาและในทุกกิจกรรม รวมทั้งปรับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรมจริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม

๒. การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา เพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดีงามให้แก่ประชาชน โดยพัฒนาผู้เผยแพร่ศาสนาให้ประพฤติปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างตามคำสอนที่ถูกต้องของแต่ละศาสนา รวมทั้ง เผยแพร่หลักธรรมคำสอนทางศาสนาที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

๓. การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการพัฒนาผู้นำชุมชนให้เป็นต้นแบบของการมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การจัดระเบียบสังคม การนำเยาวชนมีส่วนร่วมทำกิจกรรม และการลงโทษผู้ละเมิดบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม

๔. การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม โดยส่งเสริมให้สื่อและสื่อสารมวลชนปฏิบัติตามจรรยาบรรณสื่ออย่างเคร่งครัด การจัดเวลาและพื้นที่ออกอากาศให้แก่สื่อสร้างสรรค์ในช่วงเวลาที่มีผู้ชมมากที่สุด รวมทั้งส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ นำเสนอตัวอย่างการมีคุณธรรมจริยธรรม และการมีจิตสาธารณะ เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

๕. การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยสร้างความตระหนักรู้ให้ประชาชนรู้จักหน้าที่ของตนเอง การตรงต่อเวลา การยอมรับความหลากหลาย เห็นคุณค่าและความสำคัญในการประกอบสัมมาอาชีพหรือมีงานทำ เน้นการพึ่งพาตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและต่อผู้อื่น เป็นพลเมืองที่ดี และส่งเสริมให้มีวัฒนธรรมการทำงานเพื่อส่วนรวม สนับสนุนส่งเสริมเป้าหมายของประเทศและยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ในยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

มี ๒ ประเด็น **ประเด็นแรก** บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง เป็นมืออาชีพในการปฏิบัติหน้าที่และขับเคลื่อนภารกิจยุทธศาสตร์ชาติ โดยภาครัฐมีกำลังคนที่เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถตอบสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งมาทำงานในภาครัฐ มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ รองรับการเปลี่ยนแปลงบริบทการพัฒนา มีการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานเชิงรุกที่มองไปข้างหน้าและบูรณาการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม มี ๒ ประการ ดังนี้

๑. ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยืดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่นคล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอนควบคู่กับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้ระบบคุณธรรม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไกการวางแผนกำลังคน รูปแบบการจ้างงาน การสรรหาคัดเลือก การแต่งตั้งเพื่อเอื้อให้เกิดการหมุนเวียนถ่ายเทแลกเปลี่ยน และโยกย้ายบุคลากรคุณภาพในหลากหลายระดับระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างคล่องตัว รวมทั้งทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐานเหมาะสมสอดคล้องกับภาระงาน

๒. บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐและวางมาตรการที่เหมาะสมกับเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานและสร้างค่านิยมในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำในทุกระดับให้มีขีดสมรรถนะสูง มีความรับผิดชอบ และมีความเป็นมืออาชีพ เป็นทั้งผู้นำทางความรู้และทางความคิด ผลักดันภารกิจ นำการเปลี่ยนแปลงพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและต่อสังคม โดยมีการสร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องเป็นระบบรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว

ประเด็นที่สอง ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดทุจริตประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วนร่วมกันต่อต้านการทุจริต ภาครัฐบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ โดยเฉพาะสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน ประชาชน และภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมสอดส่อง เฝ้าระวัง ให้ข้อมูล แจ้งเบาะแสการทุจริต ตรวจสอบการดำเนินงานหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนอื่น ๆ โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ มี ๔ ประการ ดังนี้

๑. ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างเข้มงวด รวมทั้งส่งเสริมและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้านหรือชี้เบาะแสการทุจริต โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ พร้อมทั้งมีระบบรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพ

๒. บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมและซื่อสัตย์สุจริต กำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และหลีกเลี่ยงการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ประชาชนทราบ

๓. การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพ มีความเด็ดขาด เป็นธรรมและตรวจสอบได้ จัดการกับผู้กระทำความผิดทุจริตประพฤติมิชอบในทุกระดับอย่างตรงไปตรงมา เป็นธรรมและตรวจสอบได้ พร้อมทั้งให้ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมปราศจากการแทรกแซงของนักการเมืองและผู้มีอิทธิพล ตลอดจนวางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ต้องกำหนดให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดกรณีทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและรวดเร็ว

๔. การบริหารจัดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ จัดให้มีกลไกการประสานงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพตติมิชอบ โดยพัฒนาระบบงานและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการทำงานแบบบูรณาการ และมุ่งผลสัมฤทธิ์

ปัจจุบันปี ๒๕๖๗ พบว่าแผนระดับที่ ๑ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริตประพตติมิชอบมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐเท่านั้น

แผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นการระบุนโยบายละเอียดในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เน้นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและสร้างจิตสาธารณะการเป็นพลเมืองที่ดี การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เน้นภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพตติมิชอบ ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันป้องกันการทุจริตและประพตติมิชอบ และยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่อต้านการทุจริตและประพตติมิชอบ เน้นการป้องกันการทุจริตประพตติมิชอบและปราบปรามการทุจริต ทั้งนี้ในส่วนของแผนปฏิรูปประเทศ ๑๓ ประการ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ๑๖ นโยบาย ในปัจจุบันพบว่า ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และการป้องกันปราบปรามการทุจริต แต่พบว่ามีอยู่ในบทวิเคราะห์ที่กล่าวถึงภัยอันตรายจากการทุจริตประพตติมิชอบที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมความมั่นคง โดยไม่ถูกระบุไว้ในข้อหนึ่งข้อใดของนโยบายด้านความมั่นคง ดังนั้นแผนระดับที่ ๒ ของแผนนี้จึงเกี่ยวข้องเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐเท่านั้น

แผนระดับที่ ๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

จากปัญหาค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทยของคนไทยในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ที่ผ่านมามีส่วนมากเป็นปัญหาในส่วนของคุณธรรมจริยธรรมและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะ สะท้อนได้จากผลการสำรวจสถานการณ์คุณธรรม ปี ๒๕๖๔ โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) พบว่าคนไทยมีค่าคะแนนคุณธรรมในด้านต่ำที่สุดไปยังด้านที่มีค่าคะแนนสูงที่สุดจากคะแนนเต็ม ๖ ได้แก่ ด้านความมีวินัยรับผิดชอบ ๔.๑๘ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ๔.๔๙ ด้านความพอเพียง ๔.๖๑ ด้านจิตสาธารณะ ๔.๗๗ และ ด้านความกตัญญู ๕.๑๑ ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๖๗, ๗๔.๘๓, ๗๖.๘๓, ๗๙.๕ และ ๘๕.๑๗ ตามลำดับ เป็นบริบทสะท้อนถึงการดำรงชีวิตในสังคมไทยโดยรวม จึงมีการประกาศเรื่องค่านิยมและวัฒนธรรม เมื่อ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๕ โดยบรรจุไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไขระดับประเทศ/ระดับโลก ทั้งปัจจุบันและอนาคต ให้มีความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่าง ๆ อาทิ ความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง

๒. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” มุ่งเน้นพัฒนา ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) การพร้อมรับหรือระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ๒) การปรับตัวหรือระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ และ ๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อเติบโตอย่างยั่งยืนหรือระดับ “ยั่งยืน” การผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างมิติต่าง ๆ เพื่อสร้างความสามารถบุคคลและสังคมให้พัฒนาต่อเนื่อง

๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาบนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

๔. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมคุ้มค่า

สรุปว่าแผนระดับที่ ๒ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม และการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ มี ๒ แผน ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๘๐ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ซึ่งมีการระบุไว้ในนโยบาย/กลยุทธ์/เป้าหมาย/ตัวชี้วัดหรือแนวทางดำเนินการ แต่ไม่พบว่ามีในการปฏิรูปประเทศและนโยบายด้านความมั่นคงในปีปัจจุบัน แต่มีเฉพาะในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เท่านั้น

แผนระดับที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ที่ได้เสนอคณะรัฐมนตรีโดยสำนักงาน ก.พ. ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ครอบคลุมการสร้างมาตรฐาน การพัฒนาผลักดันนโยบายส่งเสริมและบูรณาการรวมพลังกับทุกภาคส่วน ภายใต้ประเด็นความท้าทายเชิงกลยุทธ์ที่ว่า “ไม่มีข้อยกเว้น ไม่มีข้อกั๊ก และไม่สูญเปล่า” โดยอาศัยการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการสื่อสารที่เข้าถึงและร่วมรณรงค์สร้างสังคมวัฒนธรรมจริยธรรม ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมภายในหน่วยงานของรัฐ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาผลักดันนโยบายและระบบบริหารการส่งเสริมมาตรฐานทางจริยธรรมภาครัฐให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานและทุกระดับ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการนำมาตรฐานทางจริยธรรมไปใช้ในการบริหารงานบุคคล ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การรวมพลังของทุกภาคส่วนในการสร้างสังคม-วัฒนธรรมทางจริยธรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและเสริมสร้างทัศนคติเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรมและการกระทำผิด

แผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐)

ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ องค์กรคุณธรรมคือองค์กรหรือหน่วยงานที่ผู้นำและสมาชิกแสดงเจตนารมณ์การส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร ร่วมสร้างสังคมคุณธรรม บริหารจัดการองค์กรตามหลักคุณธรรม ธรรมมาภิบาล การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มี ๓ ระดับ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม องค์กรคุณธรรม องค์กรคุณธรรมต้นแบบ เน้นเรื่อง พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ต่อมา มีการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติระยะที่ ๒ (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มี ๒ เป้าหมายหลัก ได้แก่ ๑) ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู เพิ่มจากเดิมโดยมุ่งให้ประชาชนทุกช่วงวัยมีวิถีชีวิต ที่สอดคล้องกับคุณธรรม ๕ ประการ เป้าหมายในปี ๒๕๗๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๕ และ ๒) หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น โดยมุ่งส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต ภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บริหารงานและมีระบบการบริหารงานด้านคุณธรรมที่มีมาตรฐาน มีเป้าหมายปี ๒๕๗๐ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ จากปี ๒๕๖๕ โดยมีเป้าหมายระดับแผนย่อยเพื่อสนับสนุนให้เป้าหมายหลักไปสู่ผลสำเร็จ มี ๓ แผนย่อย

แผนย่อยที่ ๑ การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย มี ๒ เป้าหมาย คือ ๑) ประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติหน้าที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากฐานปี ๒๕๖๕ และ ๒) เครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากฐานปี ๒๕๖๕

แผนย่อยที่ ๒ การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม มี ๓ เป้าหมาย คือ ๑) เครือข่าย/องค์กรที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปีจากฐานปี ๒๕๖๕ ๒) องค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากฐานปี ๒๕๖๕ และ ๓) หน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากฐานปี ๒๕๖๕

แผนย่อยที่ ๓ การส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม มี ๒ เป้าหมาย คือ ๑) ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๕๗๐ จากฐานปี ๒๕๖๕ และ ๒) คนไทยได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่าย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากฐานปี ๒๕๖๕

แผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แบ่งเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ปลูก/ปลูกจิตสำนึกพลเมืองดี ปฏิบัติหน้าที่ใสสะอาด พัฒนาค่านิยม ปรับระบบ โดยอาศัยเครื่องมือ ปรับระบบงานและโครงสร้างองค์กร) กับ การปราบปรามการทุจริต (เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้วยกระบวนการและกลไกปราบปราม ปรับปรุงกระบวนการให้รวดเร็วมีประสิทธิภาพ พัฒนาการจัดการองค์ความรู้)

แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สอดคล้องตามแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ นโยบายแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และแผนระดับที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐาน ทางจริยธรรมและส่งเสริมจริยธรรมภาครัฐ (๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แห่งสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs) เน้นดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) และผลการดำเนินการ ตามแผนปฏิบัติการด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบกับผลการดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการ ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สรุปว่าแผนระดับที่ ๓ มี ๓ แผนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรม และการส่งเสริม จริยธรรมภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรมและต่อต้านการทุจริต พบว่ามีความเชื่อมโยง และเกี่ยวข้องกันของแผนระดับที่ ๑ แผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ในลักษณะการถ่ายทอด จากยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติลงมา สู่แผนปฏิบัติการเพื่อเป็นกรอบทิศทางให้ทุกส่วนราชการนำไปต่อยอดการปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกัน โดยรายละเอียดของแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่เป็นหัวใจสำคัญ ของการดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ที่จะนำเสนอต่อไป แต่เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม จึงต้องนำแผนระดับที่ ๔ ระดับ กระทรวงกลาโหมมาเกี่ยวข้องในการพิจารณาจัดทำแผนที่นำไปสู่การปฏิบัติให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน

แผนระดับที่ ๔ แผนระดับกระทรวงกลาโหมหรือแผนระดับหน่วยต้นสังกัด จัดแผนปฏิบัติการ เพื่อเชื่อมโยงนโยบายจากภาครัฐลงสู่การปฏิบัติในหน่วยงานของกระทรวงกลาโหมและหน่วยงานในสังกัด ของกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน ประกอบด้วย ๒ แผน ได้แก่ แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานระดับรองลงมาดำเนินการให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน โดยกองทัพอากาศ เป็นหน่วยขึ้นตรงในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่น้อมรับการนำแผนระดับที่ ๔ ดังกล่าวสู่การปฏิบัติให้ เหมาะสมกับบริบทของกองทัพอากาศในลักษณะการบูรณาการแต่สามารถตอบสนองกับความต้องการ ของภาครัฐและกระทรวงกลาโหมได้บรรลุผลเป้าหมายอย่างถูกต้องครบถ้วน ซึ่งจะนำเสนอในบทต่อไป และเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงดังกล่าวจะแสดงภาพความเชื่อมโยงของแผน ๔ ระดับ ได้แก่ แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ แผนระดับที่ ๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กับ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการส่งเสริม คุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และ แผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ร่วมกับ ยุทธศาสตร์ด้านมาตรฐานทางจริยธรรมและการส่งเสริมจริยธรรม ของภาครัฐ เน้นการดำเนินการตามประมวลจริยธรรม แผนระดับที่ ๔ แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม

ของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ กับ แผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ดังภาพต่อไปนี้

บทสรุปความเชื่อมโยงแผน ๔ ระดับ

แผนภาพ ๒ บทสรุปความเชื่อมโยงแผน ๔ ระดับ

แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย	แผนย่อย
คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อน การมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่ สังคมที่คนไทยอยู่ร่วมกัน ด้วยความสมานฉันท์ภายใต้ หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย ที่ดีงาม และประเทศไทย ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๕	การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการส่งเสริมคุณธรรม/การทำความดี ที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย
		การพัฒนาระบบและการเสริมสร้าง ขีดความสามารถของกลไก เพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม
	ร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๕๗๐ จากข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๕	การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนา ศักยภาพคนและองค์กรเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม

ตารางที่ ๑ เป้าหมาย ตัวชี้วัด แผนย่อยในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

แผนย่อย	เป้าหมายแผนย่อย	ตัวชี้วัดค่าเป้าหมายแผนย่อย
การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย	ประชากรมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม	เพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี) จากข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๕
	จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคมมีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรม ในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี) จากข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๑๐
การพัฒนา ระบบ และการเสริมสร้างความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม	จำนวนองค์กรเครือข่ายที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะ	เพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี) จากข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๕
	จำนวนองค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบการติดตามทางสังคมเพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรม	เพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี) จากข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๑๐
	จำนวนหน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	เพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี) จากข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๑๐
การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคน และองค์กรเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม	ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย	เพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี) จากข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๕
	จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น	เพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี) จากข้อมูลปีฐาน ปี ๒๕๖๕ ร้อยละ ๕

ตารางที่ ๒ แผนย่อย/เป้าหมาย/ตัวชี้วัดแผนย่อยในแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป้าหมาย หน่วยงานภาครัฐมีระบบป้องกันแก้ไขการทุจริต และประชาชนจะไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ โดยการเพิ่มค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทย

ตัวชี้วัด ดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน) ค่าเป้าหมายตัวชี้วัดในแต่ละปี				
๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๓ และ/หรือ ได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า ๕๑ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๑ และ/หรือ ได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า ๕๓ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๘ และ/หรือ ได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า ๕๕ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๕ และ/หรือ ได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า ๕๖ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือ ได้คะแนน ไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน
ตัวชี้วัด หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) (เกณฑ์ ๘๕ คะแนนขึ้นไป) ค่าเป้าหมายตัวชี้วัดในแต่ละปี				
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๒	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๔	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๓	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๓ ตัวชี้วัดค่าเป้าหมายในแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มี ๒ แผนย่อยคือ แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและแผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ					
เป้าหมายที่ ๑ ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต					
ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทย มีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๒	ร้อยละ ๖๔	ร้อยละ ๖๖	ร้อยละ ๖๘
ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรม ค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๒	ร้อยละ ๖๔	ร้อยละ ๖๖	ร้อยละ ๖๘
ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)	ร้อยละ ๘๒	ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ ๘๖	ร้อยละ ๙๓	ร้อยละ ๑๐๐
(ต้องได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป)					
เป้าหมายที่ ๒ คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง					
ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ คดีทุจริตในภาพรวมลดลง	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐
ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ คดีทุจริตรายหน่วยงานลดลง					
๒.๒.๑ จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกข่มขู่เรื่องวินัย (ทุจริต) ลดลง	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐
๒.๒.๒ จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกข่มขู่ว่ากระทำการทุจริตลดลง	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐
ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองลดลง					
๒.๓.๑ จำนวนข้อร้องเรียนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองระดับชาติลดลง	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐
๒.๓.๒ จำนวนข้อร้องเรียนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับนักการเมืองระดับท้องถิ่นลดลง	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๕	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๕๐
แผนย่อยการปราบปรามการทุจริต					
เป้าหมายที่ ๓ การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ					
ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ กระบวนการดำเนินคดีทุจริตที่จำเป็นต้องขอขยายระยะเวลาเกินกว่ากรอบเวลาปกติที่กฎหมายกำหนด	ไม่เกิน ร้อยละ ๒๐				
ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ จำนวนคดีอาญาที่หน่วยงานได้สำนวนคดีทุจริตถูกฟ้องกลับ	ไม่เกิน ร้อยละ ๓ ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง				

ตารางที่ ๔ แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบและแผนย่อยการปราบปรามการทุจริต

เห็นได้ว่า แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ มีเป้าหมายให้คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงาม และประเทศไทยปลอด

การทุจริตและประพฤติมิชอบ เน้นผลสัมฤทธิ์ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เพิ่มขึ้น และมีค่าการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐหรือ ITA เพิ่มขึ้น โดยการส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม พัฒนาระบบ และส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพคนเป็นหลัก ขณะที่แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ มีเป้าหมายให้หน่วยงานภาครัฐมีระบบป้องกันและ แก่ไขการทุจริต และประชาชนไม่เพิกเฉย ต่อการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐ โดยการเพิ่มค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทย เน้นผลสัมฤทธิ์ดัชนีการรับรู้การทุจริตที่ประเมินโดยองค์กร เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (TI : TRANSPARENCY INTERNATIONAL) เป็นองค์กรอิสระนานาชาติที่ก่อตั้งขึ้น เพื่อรณรงค์การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน และมีเครือข่ายใน ๑๒๐ ประเทศทั่วโลก ร่วมกับมีค่าการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐหรือ ITA เพิ่มขึ้น โดยแบ่งเป็นการป้องกันการทุจริต และการปราบปรามการทุจริต ด้วย ๓ เป้าหมาย คือ ๑) ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ๒) คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง และ ๓) การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ เห็นได้ว่าเป้าหมายที่ ๑ เป็นเป้าหมายในเชิงการป้องกันมุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมค่านิยม เข้มแข็ง เป้าหมายที่ ๒ เป็นเป้าหมายในเชิงการป้องกันที่สะท้อนผลสำเร็จของการดำเนินการมุ่งเน้นที่จำนวน คดีทุจริตลดลง แสดงถึงการไม่ทุจริตประพฤติมิชอบ ส่วนเป้าหมายที่ ๓ เป็นเป้าหมายในเชิงการปราบปรามมุ่งเน้น กระบวนการยุติธรรมการดำเนินคดีทุจริตที่มีประสิทธิภาพ หากพิจารณาภาพรวมของแผนปฏิบัติการ ด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติและแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ จะมีความเชื่อมโยงกันโดยการส่งเสริมคุณธรรมเป็นการสร้างความเข้มแข็งของวัฒนธรรมประเพณีค่านิยม ให้กับคนไทยในการอยู่ร่วมกันในสังคมที่สอดรับกับการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ สำหรับการปราบปราม การทุจริตเป็นบทลงโทษที่เห็นเกรงกลัวไม่กระทำผิดประพฤติมิชอบและอยู่ในกรอบวัฒนธรรมประเพณี ค่านิยมของสังคมไทย

ส่วนที่ ๒

วิเคราะห์บริบทคุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านการทุจริตของกระทรวงกลาโหม

กระทรวงกลาโหมพร้อมนำนโยบายภาครัฐในด้านคุณธรรมจริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต มาสู่การปฏิบัติ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ที่มีความสอดคล้องกับภาครัฐ โดยเลือกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเหล่าทัพและกระทรวงกลาโหมมาใช้ เพื่อเป็นแนวทางให้เหล่าทัพนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกัน โดยสรุปสาระสำคัญของแต่ละแผนข้างต้น ดังนี้

แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

เป้าหมาย กระทรวงกลาโหม เป็นองค์กรที่มีคุณธรรม กำลังพลในสังกัดประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่านิยมซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ และปลอดการทุจริตประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัด

๑. กระทรวงกลาโหม มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด ประพฤติตนอย่างพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และมีความกตัญญู
๒. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม มีค่า ITA เพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ ๑ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงกลาโหม มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น

แนวทางที่ ๑.๑ เสริมสร้างจิตสำนึกในด้านคุณธรรมจริยธรรม และปลูกฝังความซื่อสัตย์ให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ในสังกัดกระทรวงกลาโหม	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
การปฏิบัติศาสนกิจในวันสำคัญของชาติ และวันสำคัญทางศาสนา	ร้อยละของกำลังพลที่ปฏิบัติศาสนกิจ
การพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	ความสำเร็จของการจัดโครงการ/กิจกรรมพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
แนวทางที่ ๑.๒ การขับเคลื่อนและรักษาจริยธรรม	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
การฝึกอบรมด้านจริยธรรม	ความสำเร็จของการบรรจุประมวลจริยธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมของสถานศึกษาในสังกัด
การประเมินจริยธรรมข้าราชการและเจ้าหน้าที่	ความสำเร็จของการประเมินจริยธรรมข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด
โครงการปรับปรุงเกณฑ์คัดเลือกบุคลากรดีเด่นประจำปี	จำนวนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่นำตัวชี้วัดด้านคุณธรรมมากำหนด ในเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลดีเด่น
นำเนื้อหาหลักคุณธรรมบรรจุในหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการอบรมผู้บริหาร	จำนวนหลักสูตรการอบรมผู้บริหารที่บรรจุเนื้อหาหลักคุณธรรม

เป้าหมายที่ ๒ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรม
ในสังคมไทยเพิ่มขึ้น

แนวทางที่ ๒.๑ การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
การเข้ารับการประเมินองค์กรคุณธรรม	ความสำเร็จของการเข้าร่วมและผ่านการประเมินเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม
แนวทางที่ ๒.๒ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเครื่องมือส่งเสริมคุณธรรมและด้านทุจริต	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
การอบรมแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวนของผู้ที่เข้ารับการอบรมแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงกลาโหม	สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้บรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายที่ ๓ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น

แนวทางที่ ๓.๑ การบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
การจัดกิจกรรมจิตอาสา	ความสำเร็จของการจัดกิจกรรมจิตอาสา
แนวทางที่ ๓.๒ ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีอันดีทางศาสนา	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
จัดกิจกรรมสนับสนุนเกี่ยวกับการอนุรักษ์จารีตประเพณีและวัฒนธรรมอันดีในวันสำคัญทางศาสนา	ระดับความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการอนุรักษ์จารีตประเพณีและวัฒนธรรมอันดี

เป้าหมายที่ ๔ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม มีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น

แนวทาง เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ รูปแบบ ขั้นตอน วิธีการ และความสำคัญของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
การสร้างความรู้ให้กับบุคลากรในสังกัดกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม ที่เข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ	ความสำเร็จของบุคลากรในสังกัดกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

เป้าหมายที่ ๕ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น

แนวทาง การสร้างวัฒนธรรมองค์กรวางรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรม ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมและการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
การจัดศึกษาอบรมด้านหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับกำลังพลทุกระดับ	มีการศึกษาอบรมหลักคุณธรรมและจรรยาบรรณสำหรับกำลังพลทุกระดับ
จัดกิจกรรมอบรม/ให้ความรู้/เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณให้กำลังพล	ร้อยละของจำนวนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม มีแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณให้กำลังพล

ตารางที่ ๕ ประเด็นสำคัญแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหม

สรุปการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหมที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ สอดรับกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยปรับและเลือกใช้ตัวชี้วัดที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานและกำลังพลพิจารณาประเด็นสำคัญที่สรุปจากแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหมได้ ๓ ประการ ดังนี้

๑. กำลังพลได้รับการศึกษาฝึกอบรมและเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
๒. หน่วยงานมีขีดความสามารถในการส่งเสริมและร่วมทำกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย
๓. หน่วยงานมีค่า ITA ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด

การดำเนินการของกระทรวงกลาโหมในเรื่องการประมวลจริยธรรม การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการมีจรรยาบรรณมีการสอดแทรกในเป้าหมาย/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดข้างต้น ร่วมกับการประเมินจริยธรรมของข้าราชการ ในส่วนเป้าหมายที่ ๕ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงกลาโหมได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น มีนัยยะของเครือข่ายเฉพาะในหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงกลาโหมแต่ไม่สะท้อนการมีองค์กรเครือข่ายที่เพิ่มขึ้นจากภายนอกกระทรวงกลาโหม

แผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

เป้าหมาย กระทรวงกลาโหม สุจริต โปร่งใส ไร้คอร์รัปชัน หน่วยขึ้นตรงกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมปฏิบัติราชการตามนโยบายบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล ปลอดภัยและประพฤติมิชอบ มีระบบการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่บูรณาการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรมแก่กำลังพลและเจ้าหน้าที่ในสังกัด รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมสุจริต เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตภายในองค์กร ผ่านการอบรมให้ความรู้และการขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาในหลักสูตรการเรียนการสอนตามแนวทางรับราชการ รวมถึงทุกหน่วยผ่านเกณฑ์การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) (เกณฑ์ ๘๕ คะแนนขึ้นไปทุกหน่วย) เพื่อสนับสนุนผลการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทยให้สูงขึ้น

ตัวชี้วัด หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA และมีผลคะแนนการประเมิน ๘๕ คะแนนขึ้นไป

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	ปี ๒๕๖๙	ปี ๒๕๗๐
หน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมผ่านเกณฑ์ประเมิน ITA มีผลการประเมิน ๘๕ คะแนนขึ้นไป	๔ หน่วยงาน	๕ หน่วยงาน	๖ หน่วยงาน	๗ หน่วยงาน	ทุก หน่วยงาน

เป้าหมายที่ ๑ สร้างบุคลากรให้มีจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต

แนวทาง ๑.๑ ปลุกฝังความคิดปลูกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรม/พฤติกรรมที่ซื่อสัตย์สุจริต ด้วยโครงการสำคัญ	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
บรรจุเนื้อหาหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาให้สอดคล้องกับปัญหาการทุจริตรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น มุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่	สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงกลาโหม ได้บรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนรูปแบบการป้องกันการทุจริตตามแนวคิดแยกกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ฝึกอบรมข้าราชการบรรจุใหม่ โดยสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตตามแนวคิดแยกกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	จำนวนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมที่ได้รับการบรรจุใหม่เข้ารับการฝึกอบรม
ปลูกจิตสำนึกให้กับบุคลากรในสังกัดกระทรวงกลาโหม ให้มีความรู้ความเข้าใจในความซื่อสัตย์สุจริต มุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่	ข้าราชการของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมได้รับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการป้องกันการทุจริตตามแนวคิดแยกกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
แนวทาง ๑.๒ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
สร้างความรู้ให้บุคลากรในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมที่ร่วมประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ	ความสำเร็จบุคลากรในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
หน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมเข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส	ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) ของกระทรวงกลาโหม มีหน่วยงานในสังกัดผ่านเกณฑ์ ๘๕ คะแนนขึ้นไปเพิ่มขึ้น
ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม	ความสำเร็จการกำหนดมาตรการกลไกเพิ่มประสิทธิภาพยกระดับคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม

เป้าหมายที่ ๒ มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แนวทาง ๒.๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
สร้างกลไกการป้องกันการทุจริต	ความสำเร็จการจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อตรวจสอบยับยั้งการทุจริตของหน่วย
ขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระทรวงกลาโหม	ความสำเร็จการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติ มิชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม ด้านโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูง
เข้าร่วมโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ	ความสำเร็จการส่งโครงการก่อสร้างภาครัฐของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมเข้าร่วมโครงการโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (CoST)
ขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่	ความสำเร็จการประกาศเจตนารมณ์ No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อปลูกจิตสำนึกสร้างวัฒนธรรมให้ข้าราชการเจ้าหน้าที่ในสังกัดปฏิเสธการรับของขวัญของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่
ขับเคลื่อนจริยธรรมตามระเบียบของกระทรวงกลาโหมว่าด้วยประมวลจริยธรรม และการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔	ความสำเร็จการมีคณะที่ปรึกษา/คณะทำงานขับเคลื่อนจริยธรรม มีข้อกำหนดการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ Do's & Don'ts เพื่อรักษาประมวลจริยธรรมของกระทรวงกลาโหม รวมทั้งจัดการฝึกอบรมและประเมินจริยธรรมข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด
กำหนดกลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	ความสำเร็จหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม มีการรายงานผลการดำเนินการป้องกันการทุจริตตามระยะเวลาที่กำหนด
แนวทาง ๒.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมและบูรณาการทุกหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม เพื่อต่อต้านการทุจริต	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
สร้างความร่วมมือเครือข่ายปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมเพื่อต่อต้านทุจริต	ความสำเร็จการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อต่อต้านทุจริตของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม
ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นช่องทางแลกเปลี่ยนข้อมูลสร้างความร่วมมือเครือข่ายป้องกันปราบปรามการทุจริตกระทรวงกลาโหม	ความสำเร็จการมีช่องทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสร้างความร่วมมือการมีส่วนร่วมระหว่างเครือข่ายป้องกันปราบปรามการทุจริตของกระทรวงกลาโหม
นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินการเสริมสร้างความโปร่งใส	ความสำเร็จหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมได้ประชาสัมพันธ์ข่าวสารเพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสให้กับทุกภาคส่วนรับทราบ

เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพระบบการทำงานด้านการปราบปรามทุจริตที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ

แนวทาง ๓.๑ ปรับปรุงแนวทาง/วิธีการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
ปรับปรุงแนวทาง/วิธีการรับเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานเพื่อต่อต้านการทุจริตต่าง ๆ ให้มีความรวดเร็ว เข้าถึงได้โดยง่าย	ความสำเร็จการจัดทำคู่มือการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม
ดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	ความสำเร็จหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม ดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด
นำข้อมูลข่าวสารผู้ที่กระทำความผิดด้านการทุจริตประพฤติมิชอบโดยคดีถึงที่สุดแล้วนำมาประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการของหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมได้รับรู้	จำนวนคดีความผิดด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีการดำเนินคดีถึงที่สุดแล้ว ที่ถูกนำมาเป็นบทเรียนในการปฏิบัติงาน
แนวทาง ๓.๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน	
โครงการสำคัญ	ตัวชี้วัด
พัฒนาช่องทางในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน	ความสำเร็จหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหม มีการจัดทำช่องทางในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน
พัฒนากลไกการตรวจรับเรื่องร้องเรียนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ	ความสำเร็จหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมจัดระบบดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ ๖ ประเด็นสำคัญแผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม

สรุปการดำเนินการป้องกันปราบปรามการทุจริตของกระทรวงกลาโหมที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ สอดรับกับแผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนระดับประเทศ โดยปรับและเลือกใช้ตัวชี้วัดที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานและกำลังพลพิจารณาประเด็นสำคัญที่สรุปจากแผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม ได้ดังนี้

๑. กำลังพลได้รับการศึกษาฝึกอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึกสร้างความตระหนักรู้การต่อต้านการทุจริต
๒. หน่วยงานมีระบบกลไกป้องกันปราบปรามการทุจริตด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
๓. หน่วยงานมีค่า ITA ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด
๔. การขับเคลื่อนประมวลจริยธรรม และกำกับดูแลติดตามการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่

การดำเนินการส่งเสริมจริยธรรม ความโปร่งใส และการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบทั้งในเชิงของการป้องกันและการปราบปรามการทุจริต ร่วมกับการเข้าร่วมประเมิน ITA ของหน่วยงานภาครัฐ ได้ถูกสอดแทรกในเป้าหมาย/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ข้างต้น

การเปรียบเทียบแผนระดับที่ ๓ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และ แผนปฏิบัติการด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะที่ ๒ พ.ศ.๒๕๖๖ ถึง ๒๕๗๐ กับแผนระดับที่ ๔ แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ และแผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ดังนี้

แผนระดับประเทศ (แผนระดับ ๓)		แผนกระทรวงกลาโหม (แผนระดับ ๔)	
ด้านคุณธรรม	ด้านต่อต้านทุจริต	ด้านคุณธรรม	ด้านต่อต้านทุจริต
ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ ข้อมูลปีฐาน ๒๕๖๕	ดัชนีการรับรู้การทุจริต ของ ประเทศไทย (อันดับ/คะแนน) <u>ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด</u> <u>แต่ละปี</u>	- กระทรวงกลาโหมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในสังกัดประพฤติตนอย่างพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู	- หน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในกำกับของกระทรวงกลาโหมผ่านเกณฑ์ประเมิน ITA และมีผลคะแนนการประเมิน ๘๕ คะแนนขึ้นไป
หน่วยงานนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้บริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๕๗๐ ข้อมูลปีฐาน ๒๕๖๕	หน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ประเมิน ITA (เกณฑ์ ๘๕ คะแนนขึ้นไป) <u>ค่าเป้าหมายตัวชี้วัด</u> <u>แต่ละปี</u>	- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม มีค่า ITA เพิ่มขึ้น	

แผนระดับที่ ๔ ของกระทรวงกลาโหม แสดงแผนย่อยและเป้าหมายตัวชี้วัด

แผนย่อยและเป้าหมายการส่งเสริมคุณธรรม	เป้าหมายและตัวชี้วัดย่อยด้านการต่อต้านทุจริต
ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม/ทำความดีเหมาะสมกับบริบทสังคมไทย - ประชากรปฏิบัติตนสะท้อนคุณธรรมจริยธรรม - จำนวนองค์กรเครือข่ายมีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	<u>การป้องกันทุจริตและประพฤติมิชอบ</u> ประชาชนมีพฤติกรรมและวัฒนธรรมซื่อสัตย์สุจริต - ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติพฤติกรรมต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ - ร้อยละหน่วยงานผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA
พัฒนาระบบและเสริมสร้างความสามารถโลกเพื่อขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม - จำนวนองค์กรเครือข่ายร่วมกิจกรรมสาธารณะ - จำนวนหน่วยงานมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	<u>การป้องกันทุจริตและประพฤติมิชอบ</u> คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง - คดีทุจริตในภาพรวมลดลง - คดีทุจริตรายหน่วยงานลดลง
ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพคน/องค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อน/ส่งเสริมคุณธรรม - จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น	<u>การปราบปรามการทุจริต</u> ดำเนินคดีทุจริตรวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ - การดำเนินคดีทุจริตที่จำเป็นต้องขอขยายระยะเวลาเกินกว่ากรอบเวลาที่กฎหมายกำหนด - จำนวนคดีอาญาที่หน่วยงานได้สวนคดีทุจริตถูกฟ้องกลับ

แผนระดับที่ ๔ ของกระทรวงกลาโหม แสดงเป้าหมายด้านคุณธรรมและแนวทางดำเนินการ

เป้าหมายด้านคุณธรรมจริยธรรม	แนวทางดำเนินการด้านคุณธรรมจริยธรรม
๑. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงกลาโหมมีกิจกรรมปฏิบัติตนสะท้อน การมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น	๑.๑ สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมและปลูกฝังความซื่อสัตย์ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงกลาโหม ๑.๒ ขับเคลื่อนและรักษาจริยธรรม
๒. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมมีขีดความสามารถส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น	๒.๑ ขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ๒.๒ นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเครื่องมือส่งเสริมคุณธรรมและด้านทุจริต
๓. หน่วยในงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น	๓.๑ บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ ๓.๒ ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีอันดีทางศาสนา
๔. หน่วยในงานในสังกัดกระทรวงกลาโหมมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น	เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจรูปแบบ/ขั้นตอน/วิธีการและความสำคัญการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
๕. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงกลาโหมได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น	สร้างวัฒนธรรมองค์กรวางรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม

แผนระดับที่ ๔ ของกระทรวงกลาโหม แสดงเป้าหมายด้านต่อต้านการทุจริตและแนวทางดำเนินการ

เป้าหมายด้านการต่อต้านการทุจริต	แนวทางดำเนินการด้านการต่อต้านการทุจริต
๑. สร้างบุคลากรให้มีจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต	๑.๑ ปลูกฝังความคิดปลูกจิตสำนึกให้มีวัฒนธรรมพฤติกรรมที่ซื่อสัตย์สุจริต ด้วยโครงการสำคัญ ๑.๒ ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
๒. มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๒.๑ ป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมบูรณาการทุกหน่วยในสังกัดและหน่วยในกำกับของกระทรวงกลาโหมเพื่อต่อต้านการทุจริต
๓. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการทำงานด้านปราบปรามทุจริตที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ	๓.๑ ปรับปรุงแนวทางและวิธีการรับเรื่องร้องเรียนทุจริตให้มีประสิทธิภาพ ๓.๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียน

ตารางที่ ๗ เปรียบเทียบแผนระดับที่ ๓ ระดับประเทศ กับ แผนระดับที่ ๔ ของกระทรวงกลาโหม

ประเด็นสำคัญของการขับเคลื่อนงานคุณธรรมระดับกระทรวงกลาโหม มี ๕ ประการ ได้แก่

- ๑) มีกิจกรรมปฏิบัติของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น
- ๒) หน่วยงานมีขีดความสามารถส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทยเพิ่มขึ้น
- ๓) หน่วยงานร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะเพิ่มขึ้น
- ๔) หน่วยงานมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น และ
- ๕) ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายเพิ่มขึ้น โดยมีการสอดแทรก

เรื่องจริยธรรมทั้งในเป้าหมายและการดำเนินการ ส่วนการขับเคลื่อนงานต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบระดับกระทรวงกลาโหม มี ๓ ประการ ได้แก่ ๑) สร้างบุคลากรให้มีจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต ๒) มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ ๓) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการทำงานด้านปราบปรามทุจริตที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ โดยมีการสอดแทรกเรื่องการประเมินคุณธรรมและส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมบูรณาการในการต่อต้านการทุจริตในแนวทางการดำเนินการ

สรุปได้ว่าการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับที่ ๔ ดังกล่าวของกระทรวงกลาโหมมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับประเทศ แต่ยังมีการแยกเป็น ๒ แผนปฏิบัติการในลักษณะเดียวกับแผนปฏิบัติการระดับประเทศ และพบตัวชี้วัดในการประเมินมีความทับซ้อนกัน อาทิ การประเมินค่า ITA การสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่มีความซ้ำซ้อนกันหรือบางครั้งเป็นเรื่องที่สามารถถ่ายทอดควบคุมกันหรือสอดแทรกไปพร้อมกันได้หลายเรื่อง อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต การปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตไม่คดโกง การมีจิตอาสา คุณธรรมความดีงาม ยึดมั่นในหลักศาสนา หรือหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น เมื่อพิจารณาเฉพาะแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของกระทรวงกลาโหมดังกล่าวกับแผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของกระทรวงกลาโหม พบว่ามีหลายประเด็นที่มีความทับซ้อนกันทั้งในรูปแบบของตัวชี้วัด โครงการ/กิจกรรม ซึ่งมีหลายประเด็นทั้งในแผนระดับประเทศและแผนระดับกระทรวงกลาโหม จึงสามารถเชื่อมโยงร้อยเรียงให้เป็นบริบทเดียวกันได้ โดยสามารถดำเนินการควบคู่กันได้ภายใต้แผนเดียวกัน จึงนำมาสู่การดำเนินการจัดทำแผนบูรณาการของกองทัพอากาศในลักษณะรวมการควบคุมและแยกการปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักนิยามกองทัพอากาศ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตามบริบทของกองทัพอากาศ ทั้งยังสามารถนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่าในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวต่อไป

ส่วนที่ ๓

วิเคราะห์และจัดทำแผนบูรณาการของกองทัพอากาศ

๓.๑ โครงสร้างบริบทงานที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการบูรณาการ

ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างสมรรถนะและความพร้อมในการปฏิบัติภารกิจ จำเป็นต้องมีกำลังพลคุณภาพที่เป็นทั้งคนดีและคนเก่ง มีความรับผิดชอบ โดยนโยบายผู้บัญชาการทหารอากาศ ปี ๒๕๖๗ เน้นการพัฒนากำลังพลให้ยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ มีทัศนคติ ความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของกองทัพอากาศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการป้องกันประเทศและปกป้องเอกราชอธิปไตยของชาติ รักษาผลประโยชน์แห่งชาติภายใต้นโยบายขับเคลื่อนสู่การเป็นกองทัพอากาศที่แข็งแกร่งและมีประสิทธิภาพ Unbeatable Air Force ด้วยการสร้างความรักสามัคคีในการปฏิบัติงานและการอยู่ร่วมกันของกำลังพลกองทัพอากาศเพื่อให้กองทัพเจริญก้าวหน้าต่อไป การดำเนินการที่เกี่ยวข้องของกองทัพอากาศประกอบด้วยงานคุณธรรม จริยธรรม ประมวลจริยธรรม การป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยการดำเนินการเดิมมีการบูรณาการจัดทำเป็นแผนบูรณาการงานคุณธรรมจริยธรรมและการต่อต้านทุจริต ปัจจุบันมีการเพิ่มงานเสริมสร้างขวัญวินัยทหารเพื่อให้กำลังพลปฏิบัติตามระเบียบวินัยทหารพร้อมกับการยกระดับคุณภาพชีวิตกำลังพลโดยเฉพาะในระดับปฏิบัติการ ร่วมกับการเสริมสร้างความมั่นคง ในชีวิตกำลังพลด้วยหลัก ๔ สุข ได้แก่งานดังนี้

๑) งานคุณธรรม ความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ และการป้องกันการทุจริตของกองทัพอากาศ ตามแผนบูรณาการเสริมสร้างคุณธรรม ความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ และการป้องกันการทุจริต แนวคิดการบูรณาการเกิดบริบทงานที่มีความทับซ้อนกันและมีเป้าหมายสุดท้ายในเรื่องเดียวกัน คือ การมีคนดีในองค์กรเป็นกำลังพลที่พร้อมปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีศักยภาพ หรือกำลังพลกองทัพอากาศอยู่ในระเบียบวินัย ปฏิบัติตนมีคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินชีวิตด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีหลักศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เห็นได้ว่ามีภารกิจงานและคณะกรรมการที่ดำเนินการในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพุดติมิชอบ

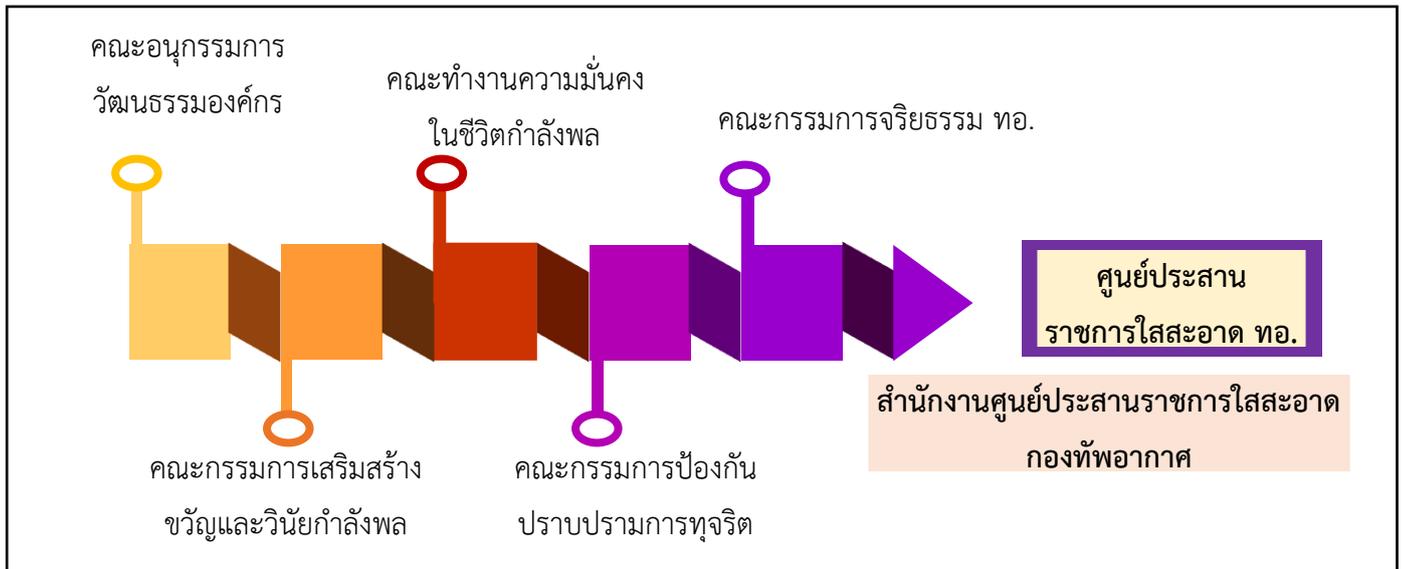
๒) งานเสริมสร้างขวัญวินัยกำลังพลกองทัพอากาศ มุ่งเน้นการเสริมสร้างให้กำลังพลประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบวินัยทหาร โดยใช้กิจกรรมปฏิบัติเพื่อให้กำลังพลอยู่ในระเบียบวินัยทหาร ร่วมกับการยกระดับให้กำลังพลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓) งานเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรกองทัพอากาศ มุ่งเน้นให้กำลังพลกองทัพอากาศปฏิบัติตามค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ ได้แก่ ความเป็นทหารอากาศ ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี และความรับผิดชอบต่อ ร่วมกับการมีจิตสำนึกทางสังคมในการให้บริการหรือการมีจิตสาธารณะ โดยใช้กิจกรรมปฏิบัติเพื่อให้วัฒนธรรมองค์กรเกิดจากการยึดมั่นในค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ ได้แก่ ความเป็นทหารอากาศความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี และความรับผิดชอบต่อ ตลอดจนการส่งเสริมขวัญและวินัยทหารอากาศภายใต้โครงสร้างคณะกรรมการดำเนินการที่เกี่ยวข้องของกองทัพอากาศจึงเห็นควรที่จะบูรณาการงานดังกล่าวให้อยู่ในบริบทและทิศทางเดียวกันด้วยภายใต้ แผนบูรณาการส่งเสริมวินัยคุณธรรม จริยธรรมการต่อต้านทุจริตประพุดติมิชอบและความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

๔) งานเสริมสร้างความมั่นคงด้วยหลัก ๔ สุข เป็นกรอบแนวคิดของกองทัพอากาศในการดูแลกำลังพลตามหลักการ ๔ สุข ได้แก่ สุขกายคือมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง สุขใจคือดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงด้วยความสุขปราศจากหนี้สิน สุขจิตคือมีทัศนคติที่ดีในการดำเนินชีวิตส่วนตัวและชีวิตการทำงานนั่นคือการ

มีสุขภาพจิตที่ดี และสุขสังคมคือสามารถอยู่ร่วมกันในกองทัพอากาศภายใต้วัฒนธรรมองค์กรทหารที่รับรู้สิทธิของตน ข้อพึงปฏิบัติและพึงละเว้นการปฏิบัติ รวมถึงการรักษาสิทธิของตนและเคารพสิทธิของผู้อื่นในสังคมภายนอกได้อย่างเหมาะสม โดยกองทัพอากาศมีการดูแลกำลังพลทั้งในระยะแรกรับ ราชการระยะปฏิบัติราชการ และระยะเตรียมเกษียณอายุราชการ

กองทัพอากาศมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานรับผิดชอบดำเนินการเรื่องดังกล่าวดังภาพ

แผนภาพ ๓ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ที่เกี่ยวข้อง

เห็นได้ว่างานดังกล่าวข้างต้นล้วนมุ่งเน้นการเสริมสร้างให้กำลังพลเป็น **คนดี** ด้วยการประพฤติปฏิบัติชอบดำเนินชีวิตในทางที่ถูกต้อง มีคุณธรรมจริยธรรมซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติราชการ ไม่คดโกงพร้อมดำรงตนอยู่ในระเบียบวินัยทหาร มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อหน่วยงาน อีกทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัวซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อหน่วยงาน องค์กรและประเทศชาติ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ดีประการหนึ่งของความเป็นทหารอากาศตามค่านิยมหลักของกองทัพอากาศหรือ AIR สะท้อนถึงวัฒนธรรมกองทัพอากาศที่ทหารอากาศทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติได้ นอกจากนี้กำลังพลกองทัพอากาศต้องมีความพร้อมปฏิบัติภารกิจจึงต้องมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีสุขภาพใจและจิตที่ดีมีหลักการคิดในการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขปราศจากหนี้สินและมีทัศนคติที่ดีมีสุขภาพจิตที่ดีส่งผลต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมวัฒนธรรมทหารและสังคมภายนอกได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดแนวคิดการบูรณาการงานคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านคุณธรรม จริยธรรม การป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในการปฏิบัติราชการ การเสริมสร้างขวัญวินัยทหาร คุณภาพชีวิตทหาร และวัฒนธรรมองค์กรภายใต้ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ ได้แก่ ความเป็นทหารอากาศ ความซื่อสัตย์และจงรักภักดี ความรับผิดชอบต่อ ร่วมกับการมีจิตสำนึกทางสังคมในการให้บริการ รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของความมั่นคงในชีวิตของกำลังพลด้วยหลัก ๔ สุข ได้แก่ สุขกาย สุขใจ สุขจิต สุขสังคม เพื่อให้กำลังพลกองทัพอากาศเป็นคนดีมีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีความพร้อมปฏิบัติภารกิจได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ ส่งผลให้กองทัพอากาศมีความเข้มแข็งมั่นคง พร้อมเป็นกำลังหลักและพลังในการขับเคลื่อนการป้องกันประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภาพ ๔ แนวคิดแผนบูรณาการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

๓.๒ แผนบูรณาการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

วิสัยทัศน์

“กองทัพอากาศมีกำลังพลคุณภาพ สุจริต โปร่งใส เป็นที่เชื่อมั่นยอมรับของสังคมและประชาชนอย่างยั่งยืน” ภายในปี ๒๕๗๐

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. กองทัพอากาศเป็นองค์กรที่ผ่านเกณฑ์ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในระดับเกรด A
๒. ผลประเมินการใช้งบประมาณ มีความถูกต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานจากการตรวจสอบของสำนักงานตรวจสอบภายในกองทัพอากาศ (สตน.ทอ.) และ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)
๓. รายงานทุจริตประพฤติมิชอบผิดวินัยทหารตามความเป็นจริงลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา
๔. เสี่ยงสะท้อนจากข่าว ผ่านสื่อสังคมและประชาชนต่อทหารอากาศหรือต่อกองทัพอากาศในทิศทางที่ดี (เชิงบวก) หรือไม่พบเชิงลบเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

กลยุทธ์และเป้าหมาย

กลยุทธ์ที่ ๑ : พัฒนาระบบกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคงร่วมด้านทุจริต

เป้าหมาย : กองทัพอากาศมีระบบที่ใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนงานคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริตให้สัมฤทธิ์ผล

กลยุทธ์ที่ ๒ : ปลุกฝังพฤติกรรมกำลังพลให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และ ต่อต้านทุจริต ประพฤติมิชอบ

เป้าหมาย : กำลังพลกองทัพอากาศสามารถปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมทหาร มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ทุจริต คดโกงในทุกกรณี ยึดมั่นในหลักเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๓ : สร้างความร่วมมือเครือข่ายเข้มแข็งในทุกมิติ

เป้าหมาย : กองทัพอากาศมีเครือข่ายเข้มแข็งทั้งภายในและภายนอกครอบคลุมด้านคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและความมั่นคง ร่วมด้านทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๔ : สร้างความเชื่อมั่นในการเป็นองค์กรโปร่งใส

เป้าหมาย : กองทัพอากาศเป็นหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ

พัฒนาระบบกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และ ความมั่นคง ร่วมด้านทุจริต

แผนภาพ ๕ กลยุทธ์ในแผนบูรณาการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริต

ประพฤติมิชอบ และ ความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

แผนบูรณาการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพตมิชอบ และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมต้านทุจริต								
เป้าหมาย กองทัพอากาศมีระบบที่ใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนงานคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมต้านทุจริตให้สัมฤทธิ์ผล								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑.๑ ขับเคลื่อน เชิงนโยบาย	๑.๑ ประกาศ เจตนารมณ์การเป็น องค์กรคุณธรรม โปร่งใส ด้านทุจริต ไม่รับของขวัญ ของกำนัล (No Gift Policy) ประจำปี งบประมาณ	๑.๑.๑ ผู้บัญชาการทหารอากาศหรือ ผู้แทนเป็นประธานเปิดโครงการและ มอบนโยบายให้ทุกหน่วยรับทราบเพื่อ นำไปปฏิบัติในปีงบประมาณ ๑.๑.๒ หัวหน้าหน่วยขึ้นตรงหรือผู้แทน และผู้รับผิดชอบระดับหน่วยเข้าร่วม โครงการ ๑.๑.๓ หัวหน้าหน่วยขึ้นตรงหรือผู้แทน และผู้รับผิดชอบระดับหน่วยที่เข้าร่วม โครงการรายงานผลการนำนโยบาย ดังกล่าวสู่การปฏิบัติของหน่วยทุกปี ๑.๑.๔ คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/ คณะทำงานระดับกองทัพอากาศที่เกี่ยวข้อง กับงานนี้ ติดตามการดำเนินการของหน่วย และให้คำปรึกษาแนะนำการดำเนินการ ให้หน่วยเพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผล	- ความสำเร็จในการ ประกาศนโยบาย การเป็นองค์กร คุณธรรมโปร่งใส ร่วมต้านทุจริตของ กองทัพอากาศ	เตรียม ความพร้อม	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	- ศูนย์ประสานราชการ ใสสะอาดกองทัพอากาศ

หมายเหตุ การใส่ค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๗ แสดงถึงการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการเมื่อได้รับอนุมัติแผนฯ จะสามารถขับเคลื่อนสำเร็จตามตัวชี้วัดได้ตั้งแต่ว่าปี ๒๕๖๘ เป็นต้นไปอย่างแน่นอนและบางงานเป็นการดำเนินการที่ต่อเนื่องของงานดังกล่าว

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริต (ต่อ)								
เป้าหมาย กองทัพอากาศมีระบบที่ใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนงานคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริตให้สัมฤทธิ์ผล								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
	๑.๒ ประชุมแถลงนโยบายการเป็นองค์กรคุณธรรม โปร่งใสร่วมด้านทุจริตของกองทัพอากาศ	๑.๒.๑ ประชุมสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและกำหนดแนวทางการดำเนินการ ๑.๑.๒ หัวหน้าหน่วยขึ้นตรงหรือผู้แทนและผู้รับผิดชอบระดับหน่วยเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบแนวทางการดำเนินการพร้อมนำไปปฏิบัติ ๑.๑.๓ หัวหน้าหน่วยขึ้นตรงหรือผู้แทนและผู้รับผิดชอบระดับหน่วยให้การสนับสนุนการดำเนินการ ๑.๑.๔ หัวหน้าหน่วยขึ้นตรงหรือผู้แทนและผู้รับผิดชอบระดับหน่วยรายงานผลการปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด	- ความสำเร็จในการประกาศนโยบายการเป็นองค์กรคุณธรรม โปร่งใส ร่วมด้านทุจริตของกองทัพอากาศ	เตรียมความพร้อม	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	- ศูนย์ประสานราชการใสสะอาดกองทัพอากาศ - คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ - คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมองค์กรกองทัพอากาศ

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริต (ต่อ)								
เป้าหมาย กองทัพอากาศมีระบบที่ใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนงานคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริตให้สัมฤทธิ์ผล								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑.๒ สร้างแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยสอดคล้องกับการดำเนินงาน	ผลิตสื่อเรียนรู้และช่องทางการเข้าถึงความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อการศึกษาและในกองทัพอากาศ	<p>๑.๒.๑ จัดทำเนื้อหา/ปรับใช้เนื้อหาให้เหมาะสมกับกองทัพอากาศ อาทิ</p> <p>๑.๒.๑.๑ คุณธรรมจริยธรรม</p> <p>๑.๒.๑.๒ หลักสูตรทุจริตศึกษา</p> <p>๑.๒.๑.๓ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๑.๒.๑.๔ ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ</p> <p>๑.๒.๑.๕ ระเบียบวินัยทหาร</p> <p>๑.๒.๑.๖ ความมั่นคงในชีวิต (หลัก ๔ สุข)</p> <p>๑.๒.๒ นำเนื้อหาที่ผ่านการตรวจสอบมาสร้างรูปแบบสื่อที่น่าสนใจ/ง่ายต่อการเรียนรู้/ฝึกอบรม</p> <p>๑.๒.๓ ตรวจสอบกลั่นกรองความถูกต้องเหมาะสมของสื่อความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>๑.๒.๔ พัฒนาแหล่งจัดเก็บความรู้ในระบบ Cloud Management ที่สามารถเข้าถึงและนำไปใช้ได้อย่างปลอดภัย</p> <p>๑.๒.๕ ประชาสัมพันธ์ให้ทุกหน่วยทราบในหลายช่องทาง เช่น Website, e-mail etc.</p> <p>๑.๒.๖ สอดแทรกเนื้อหาในหลักสูตรของกองทัพอากาศ</p>	<p>- จำนวนของประเภทความรู้ที่ดำเนินการได้สำเร็จ</p> <p>- จำนวนสื่อเรียนรู้ที่ผลิตขึ้น</p> <p>- จำนวนช่องทางประชาสัมพันธ์</p> <p>- จำนวนหลักสูตรที่ดำเนินการได้</p>	<p>อยู่ระหว่างเตรียมการ (๑.๒.๑.๔ และ ๑.๒.๑.๕ ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว)</p> <p>อยู่ระหว่างเตรียมการ</p> <p>เตรียมการ</p> <p>อยู่ระหว่างดำเนินการ</p>	๒	๔	ครบทุกประเภทความรู้	- คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ
				เตรียมการ	๒	๓	> ๓	
				เตรียมการ	สื่อ	สื่อ	สื่อ	
				อยู่ระหว่างดำเนินการ	๒	๓	> ๓	
				ดำเนินการ	ช่องทาง	ช่องทาง	ช่องทาง	
					๒	๔	ครบทุกหลักสูตร	
					หลักสูตร	หลักสูตร	หลักสูตร	

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริต (ต่อ)								
เป้าหมาย กองทัพอากาศมีระบบที่ใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนงานคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริตให้สัมฤทธิ์ผล								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑.๓ สร้างรูปแบบและช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบของกองทัพอากาศ	พัฒนาเทคโนโลยีรองรับเรื่องร้องเรียน/แจ้งการกระทำผิดวินัยทหาร การทุจริตประพฤติมิชอบให้พร้อมใช้งานได้ทั้งภายในและภายนอกกองทัพอากาศ ควบคู่กับมาตรฐานในการดำเนินการตามหลักสากล	๑.๓.๑ ปรับปรุงโปรแกรมในการรับเรื่องร้องเรียนให้ทันสมัยเข้าถึงง่าย/สะดวกในการใช้งาน ๑.๓.๒ สร้างคู่มือการใช้งานโปรแกรมการรับเรื่องร้องเรียนที่เข้าใจง่าย ๑.๓.๓ ประชาสัมพันธ์ออนไลน์ในรูปแบบ Infographic ๑.๓.๔ ติดตามเสียงสะท้อนและผลการใช้งานโปรแกรมดังกล่าวจากภายในและภายนอกกองทัพอากาศ	- ความสำเร็จในการปรับปรุงโปรแกรมฯ และสร้างคู่มือการใช้โปรแกรมฯ - จำนวนหน่วยที่สามารถใช้งานโปรแกรมดังกล่าว - จำนวนเรื่องร้องเรียนการกระทำผิดวินัยทหารการทุจริตประพฤติมิชอบ	สำเร็จ	ทบทวน	สำเร็จ	ทบทวน	- คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ (คณะอนุกรรมการคุณธรรมและจริยธรรมกองทัพอากาศ)
				> ๓๐ หน่วย	> ๔๐ หน่วย	ทุกหน่วย	ทุกหน่วย	
				ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๖	ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๗	ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๘	ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๙	

 กรณีมีผลแสดงตัวชี้วัดปี ๒๕๖๗ เป็นการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตามแนวทางเดิม และเพื่อลดช่องว่างที่เป็นรอยต่อของการขับเคลื่อนงานในเรื่องดังกล่าวตามแผนบูรณาการฉบับใหม่ ปี ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ที่ได้จัดทำขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริต (ต่อ)								
เป้าหมาย กองทัพอากาศมีระบบที่ใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนงานคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริตให้สัมฤทธิ์ผล								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑.๔ พัฒนา รูปแบบประเมิน พฤติกรรมของ กำลังพลโดย ผู้บังคับบัญชา หน่วย	สร้างเครื่องมือ/ เทคโนโลยี ประเมิน พฤติกรรม การปฏิบัติตนของ กำลังพลในหน่วย	๑.๔.๑ สร้าง Platform แบบประเมิน พฤติกรรมกำลังพลออนไลน์ โดยนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการ อาทิ ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ การไม่กระทำผิดระเบียบวินัยทหาร ๑.๔.๒ สื่อสารสร้างความเข้าใจให้ ผู้บังคับบัญชาทุกหน่วยรับทราบและปฏิบัติได้ ๑.๔.๓ กำหนดวงรอบประเมินพฤติกรรมกำลังพล ๑.๔.๔ ผลการประเมินพฤติกรรมตามวงรอบ	- ความสำเร็จในการดำเนินการ ตามแนวทางที่กำหนด	เตรียมการ	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	- คณะอนุกรรมการ วัฒนธรรมองค์กร กองทัพอากาศ
๑.๕ เสริมสร้าง วิทยากรคุณธรรม จริยธรรมการ ต่อต้านการทุจริต และความมั่นคง ในชีวิตตามบริบท กองทัพอากาศ	พัฒนาครูหรือ ผู้มีความรู้ให้ เป็นวิทยากร ในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ที่เกี่ยวข้อง ให้กับกำลังพล	๑.๕.๑ ฝึกอบรมครูให้มีทักษะการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวในและนอกสถานศึกษา ๑.๕.๒ ฝึกอบรมผู้แทนหน่วยที่รับผิดชอบ เรื่องดังกล่าวเพื่อให้สามารถถ่ายทอดให้กับ กำลังพลหน่วยได้ ๑.๕.๓ ประเมินผลการปฏิบัติของวิทยากร ที่เข้ารับการฝึกอบรม/ประเมินครูผู้สอนใน เรื่องดังกล่าวในสถานศึกษาของ กองทัพอากาศเพื่อปรับปรุงพัฒนา	- ความสำเร็จ ในการดำเนินการ ตามแนวทางที่กำหนด	เตรียมการ	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	- คณะกรรมการส่งเสริม ข้าราชการและคุณภาพ ชีวิตกำลังพลของ กองทัพอากาศ (ศูนย์ส่งเสริมคุณธรรม และพัฒนาจริยธรรม กองทัพอากาศ)

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริต (ต่อ)								
เป้าหมาย กองทัพอากาศมีระบบที่ใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนงานคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริตให้สัมฤทธิ์ผล								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๑.๖ พัฒนาระบบติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนบูรณาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และต่อต้านการทุจริตที่ทันสมัย	สร้างรูปแบบการติดตามประเมินผลดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และต่อต้านการทุจริตของกองทัพอากาศ	๑.๖.๑ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติระดับบุคคลและหน่วยงาน ๑.๖.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจในการใช้รูปแบบการติดตามประเมินผลทั้งรูปแบบ Online/Off Line ให้กับผู้บังคับบัญชาและผู้รับผิดชอบระดับหน่วยงาน ๑.๖.๓ หน่วยงานรายงานผลการดำเนินการให้กับคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานตามที่กำหนด ๑.๖.๔ ประชุมสรุปผลการดำเนินการตามแผนบูรณาการดังกล่าวในที่ประชุมของกองทัพอากาศ	- ความสำเร็จในการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด	-	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	- ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด กองทัพอากาศ
๑.๗ วางระบบการเป็นต้นแบบหน่วยงานดีเด่น บุคคลดีเด่น	สร้างต้นแบบหน่วยงานด้านทุจริตประพฤติมิชอบดีเด่น	๑.๗.๑ กำหนดเกณฑ์ประเมินต้นแบบหน่วยงานคุณธรรมจริยธรรมร่วมด้านทุจริตดีเด่น ๑.๗.๒ สร้างความเข้าใจให้ผู้บังคับบัญชาและกำลังพลของทุกหน่วยรับทราบ ๑.๗.๓ ประกาศ/ให้รางวัลหน่วยงาน/บุคคลที่เป็นต้นแบบคุณธรรมจริยธรรมร่วมด้านทุจริตประพฤติมิชอบดีเด่นประจำปี	- ความสำเร็จในการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด	อยู่ระหว่างดำเนินการ	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	- ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด กองทัพอากาศ

กลยุทธ์ที่ ๒ ปลุกฝังพฤติกรรมกำลังพลให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และต่อต้านทุจริตประพฤตินิยม								
เป้าหมาย กำลังพลกองทัพอากาศปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมทหาร มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ทุจริต คดโกงในทุกกรณี ยึดมั่นในหลักเศรษฐกิจพอเพียง								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๒.๑ ปลุกจิตสำนึก ความเป็นทหารอากาศ (Airmanship) ต้นแบบ	๒.๑.๑ ฝึกอบรม กำลังพลทุกระดับ หลายรูปแบบ ในความเป็น ทหารอากาศ ต้นแบบ	๒.๑.๑.๑ จัดการฝึกอบรมกำลังพลแรก บรรจุ/ระหว่างรับราชการ/เตรียมเกษียณอายุ ราชการ ๒.๑.๑.๒ ค้นหาและเสนอทหารอากาศ ต้นแบบเพื่อเป็น Role Model ๒.๑.๑.๓ ประเมินผลการรับรู้ของกำลังพล ๒.๑.๑.๔ ประเมินผลพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติ หลังอบรม ๖ เดือนโดยผู้บังคับบัญชา	- ร้อยละความเข้าใจ ของกำลังพลที่เข้ารับ การฝึกอบรม - ร้อยละพฤติกรรม ของกำลังพลที่ผ่าน การฝึกอบรมปฏิบัติ ตนผิดระเบียบวินัย และประพฤตินิยม	> ร้อยละ ๗๕	> ร้อยละ ๘๐	> ร้อยละ ๘๕	> ร้อยละ ๙๐	- คณะอนุกรรมการ วัฒนธรรมองค์กร กองทัพอากาศ
	๒.๑.๒ กระตุ้น จิตสำนึกความเป็น ทหารอากาศ ให้ต่อเนื่อง	๒.๑.๒.๑ สื่อสารประชาสัมพันธ์ความเป็น ทหารอากาศในทุกหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ อาทิ พูดหน้าแถวทุกสัปดาห์ สอดแทรกในการ อบรมทางศาสนาทุกเดือน/ประชุมกรม ๒.๑.๒.๒ ส่งข้อมูลเตือนความจำใน e-mail รายบุคคลทุกสัปดาห์ ๒.๑.๒.๓ ผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้า แผนกขึ้นไปปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	- ความสำเร็จในการ ดำเนินการตามแนวทาง ที่กำหนด - ร้อยละของพฤติกรรม กำลังพลปฏิบัติตนตาม ระเบียบวินัยไม่ทุจริต คดโกง และประพฤตินิยม	สำเร็จ ร้อยละ ๗๕	สำเร็จ ร้อยละ ๘๐	สำเร็จ ร้อยละ ๘๕	สำเร็จ ร้อยละ ๙๐	คณะอนุกรรมการ วัฒนธรรมองค์กร กองทัพอากาศ (กพ.ทอ.) (หน่วยเกี่ยวข้องสนับสนุน การดำเนินการ และ ทุก นขต.ทอ.เป็นหน่วยปฏิบัติ)

 กรณีมีผลแสดงตัวชี้วัดปี ๒๕๖๗ เป็นการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตามแนวทางเดิม และเพื่อลดช่องว่างที่เป็นรอยต่อของการขับเคลื่อนงานในเรื่องดังกล่าว
ตามแผนบูรณาการฉบับใหม่ ปี ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ที่ได้จัดทำขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๒ ปลุกฝังพฤติกรรมกำลังพลให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ (ต่อ)								
เป้าหมาย กำลังพลกองทัพอากาศปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมทหาร มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ทุจริต คดโกงในทุกกรณี ยึดมั่นในหลักเศรษฐกิจพอเพียง								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๒.๒ ส่งเสริมพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณวิชาชีพ	ปรับทัศนคติ Mindset ให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และจรรยาบรรณวิชาชีพ	๒.๒.๑ สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติและละเว้นปฏิบัติ Do & Don't แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัว/ส่วนรวม ๒.๒.๒ สร้างความเข้าใจเรื่อง“พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ๒.๒.๓ สายวิทยาการสร้างความเข้มแข็ง มีจรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ลอกงาน โดยเจ้าของงานมิได้อนุญาต ๒.๒.๔ กำลังพลร่วมสังเกตและเป็นกระบอกเสียงในความผิดปกติของพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีจรรยาบรรณวิชาชีพ ๒.๒.๕ รายงานผลการตรวจเยี่ยมของสายวิทยาการในเรื่องดังกล่าว	- ร้อยละความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรม - จำนวนสายวิทยาการที่มีมาตราบาการในการมีจรรยาบรรณวิชาชีพ - ร้อยละของเรื่องร้องเรียน/เรื่องแจ้งพฤติกรรมผิดปกติดังกล่าว	อยู่ระหว่างดำเนินการ	> ร้อยละ ๗๕	> ร้อยละ ๘๐	> ร้อยละ ๘๕	- คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ (คณะอนุกรรมการคุณธรรมและจริยธรรมกองทัพอากาศ)
					> ๑๐	> ๑๕	ครบทุกสายฯ	
					< ร้อยละ ๕	< ร้อยละ ๓	< ร้อยละ ๑	

กลยุทธ์ที่ ๒ ปลุกฝังพฤติกรรมกำลังพลให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ (ต่อ)								
เป้าหมาย กำลังพลกองทัพอากาศปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมทหาร มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ทุจริต คดโกงในทุกกรณี ยึดมั่นในหลักเศรษฐกิจพอเพียง								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๒.๓ ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน	สร้างการเรียนรู้ชีวิตด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๓.๑ สร้างความตระหนักรู้ในการประเมินตนเองและการใช้จ่ายตามอรรถภาพ ๒.๓.๒ สร้างสังคมน่าอยู่ในกองทัพอากาศไม่ไอ้จ๋อดเห็นคุณค่าตนเอง ๒.๓.๓ เรียนรู้จากต้นแบบปฏิบัติที่ดีจากภายใน/ภายนอกกองทัพอากาศ ๒.๓.๔ สร้างงานอาชีพให้กำลังพลที่เข้ารับการฝึกอบรม	- ร้อยละความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรม - ร้อยละของกำลังพลมีหนี้สินลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	อยู่ระหว่างดำเนินการ	> ร้อยละ ๗๕	> ร้อยละ ๘๐	> ร้อยละ ๘๕	- คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ (คณะอนุกรรมการเสริมสร้างวินัยและความมั่นคงในชีวิตของกำลังพลกองทัพอากาศ)
					ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๗	ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๘	ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๙	
					มากขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๗	มากขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๘	มากขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๙	

กลยุทธ์ที่ ๒ ปลุกฝังพฤติกรรมกำลังพลให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ (ต่อ)								
เป้าหมาย กำลังพลกองทัพอากาศปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมทหาร มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ทุจริต คดโกงในทุกกรณี ยึดมั่นในหลักเศรษฐกิจพอเพียง								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๒.๔ ส่งเสริมการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา	ปฏิบัติตนปฏิบัติธรรมตามหลักศาสนา	จัดกิจกรรมทางพุทธศาสนา อาทิ ทำบุญตักบาตร สวดมนต์ ไหว้พระ ถือนศีลช่วงเทศกาล	- จำนวนกำลังพลเข้าร่วมกิจกรรม	อยู่ระหว่างดำเนินการ	เพิ่มขึ้นเทียบกับปี ๒๕๖๗	เพิ่มขึ้นเทียบกับปี ๒๕๖๘	เพิ่มขึ้นเทียบกับปี ๒๕๖๙	- คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ (ศูนย์ส่งเสริมคุณธรรมและพัฒนาจริยธรรมกองทัพอากาศ)
๒.๕ ส่งเสริมให้กำลังพลมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบในหลายรูปแบบ	กิจกรรมการฝึกอบรมในระดับกองทัพอากาศระดับหน่วยงาน และระดับบุคคล	๒.๕.๑ จัดการฝึกอบรมในกลุ่มผู้รับผิดชอบงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ ๒.๕.๒ จัดการเรียนรู้โดยสอดแทรกเนื้อหาให้กับผู้เข้ารับการศึกษาของกองทัพอากาศ ๒.๕.๓ ผู้บังคับบัญชาหน่วยสนับสนุนให้กำลังพลเรียนรู้ด้วยตนเองในลักษณะ Self Learning และการเรียนรู้ของหน่วยในลักษณะ Life Long Learning ๒.๕.๔ ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ เช่น ความรู้ความเข้าใจ หรือการประยุกต์ใช้	- ความสำเร็จในการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด	อยู่ระหว่างดำเนินการ	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	- คณก.ส่งเสริมขวัญวินัยฯ (คณะอนุกรรมการคุณธรรมและจริยธรรมกองทัพอากาศและศูนย์ส่งเสริมคุณธรรมและพัฒนาจริยธรรมกองทัพอากาศ)

กลยุทธ์ที่ ๒ ปกป้องพฤติกรรมกำลังพลให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ (ต่อ)								
เป้าหมาย กำลังพลกองทัพอากาศปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมทหาร มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ทุจริต คดโกงในทุกกรณี ยึดมั่นในหลักเศรษฐกิจพอเพียง								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๒.๖ สร้างวัฒนธรรมองค์กรโดยใช้ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ	ส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมหลักของกองทัพอากาศ AIR 	๒.๖.๑ หัวหน้าหน่วย ย้ำเตือนและติดตาม การปฏิบัติของกำลังพลหน่วย ๒.๖.๒ ประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของกองทัพอากาศในหลายช่องทางในหน่วย ๒.๖.๓ ชื่นชมกำลังพลในหน่วยที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ	- ความสำเร็จในการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด	อยู่ระหว่างดำเนินการ	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	- คณะอนุกรรมการวัฒนธรรมองค์กรกองทัพอากาศ
๒.๗ เตรียมความพร้อมกำลังพลคุณภาพกองทัพอากาศด้วยหลัก ๔ สุข	เสริมเกราะกำลังพลให้มีความมั่นคงใต้อีกกองทัพอากาศ	๒.๗.๑ ฝึกอบรมกำลังพลระยะแรกได้รับราชการให้มีความสุขกาย สุขใจ สุขจิต สุขสังคม ๒.๗.๒ ฝึกอบรมกำลังพลระหว่างรับราชการให้มีความสุขกาย สุขใจ สุขจิต สุขสังคม ๒.๗.๓ ฝึกอบรมกำลังพลเตรียมเกษียณอายุราชการให้มีความสุขกาย สุขใจ สุขจิต สุขสังคม ๒.๗.๔ ประเมินผลการดำเนินการฝึกอบรม	จำนวนกิจกรรมที่เข้าร่วมกับเครือข่าย/ภายนอก	อยู่ระหว่างดำเนินการ	มากกว่า ๒ กิจกรรม	มากกว่า ๔ กิจกรรม	มากกว่า ๖ กิจกรรม	- คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ (คณะอนุกรรมการเสริมสร้างวินัยและความมั่นคงในชีวิตของกำลังพลกองทัพอากาศ)

กลยุทธ์ที่ ๒ ปลุกฝังพฤติกรรมกำลังพลให้มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และร่วมต้านทุจริตประพฤตินิยมชอบ (ต่อ)								
เป้าหมาย กำลังพลกองทัพอากาศปฏิบัติตนตามแบบธรรมเนียมทหาร มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ไม่ทุจริต คดโกงในทุกกรณี ยึดมั่นในหลักเศรษฐกิจพอเพียง								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๒.๘ สํารวจประเมินความพร้อมการเป็นกำลังพลคุณภาพที่มีความมั่นคงในชีวิต	ประเมินสถานภาพกำลังพลที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ	<p>๒.๘.๑ ศึกษาข้อมูลกำลังพลโดยคำนึงถึงหลักกฎหมาย PDPA</p> <ul style="list-style-type: none"> - สมรรถภาพทางกาย/สุขภาพ - สถานภาพการเงินการเป็นหนี้สิน - สถานภาพทางจิต/สุขภาพจิต - สถานภาพการอยู่ร่วมกันในสังคมกองทัพอากาศ สิทธิกำลังพล/จิตอาสา <p>๒.๘.๒ วางแผนการพัฒนารายบุคคลอย่างเหมาะสมเพื่อความมั่นคงในชีวิต</p> <p>๒.๘.๓ วิทยากรมืออาชีพให้คำแนะนำอาทิ แพทย์ให้คำปรึกษาสุขภาพผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาด้านบริหารการเงิน/หนี้สิน และจิตแพทย์ให้คำปรึกษาสุขภาพจิต</p> <p>๒.๘.๔ สร้างงานอาชีพ/อาชีพเสริมเพิ่มช่องทางรายได้</p> <p>๒.๘.๕ ผู้บังคับบัญชาหน่วยเข้าใจให้ความร่วมมือในการดำเนินการ</p>	ผลการประเมินโครงการไม่พบการทุจริต	อยู่ระหว่างดำเนินการ	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	- คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ (คณะกรรมการเสริมสร้างวินัยและความมั่นคงในชีวิตของกำลังพลกองทัพอากาศ)

กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างความร่วมมือเครือข่ายเข้มแข็งในทุกมิติ								
เป้าหมาย กองทัพอากาศมีเครือข่ายเข้มแข็งทั้งภายในและภายนอกครอบคลุมด้านคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริต								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๓.๑ ส่งเสริมเครือข่ายภายในกองทัพอากาศให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน	สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนแผนบูรณาการในทุกหน่วยงาน	<p>๓.๑.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้องระดับกองทัพอากาศ</p> <p>๓.๑.๒ คณะกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้องประชุมกำหนดแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานตามที่ได้รับผิดชอบ</p> <p>๓.๑.๓ ผู้บังคับบัญชาหน่วยขึ้นตรงรับทราบและสนับสนุนการดำเนินการโดยแต่งตั้งคณะทำงาน/ผู้ประสานงานผู้รับผิดชอบระดับบริหารของหน่วย</p> <p>๓.๑.๔ สร้างช่องทางสื่อสารระหว่างเครือข่ายภายในกองทัพอากาศหลายรูปแบบ</p> <p>๓.๑.๕ สร้างขวัญกำลังใจในความร่วมมือขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนบูรณาการ</p>	ทุกหน่วยขึ้นตรงร่วมมือในการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด	เตรียมการ	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	- ศูนย์ประสานราชการ ใสสะอาดกองทัพอากาศ

กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างความร่วมมือเครือข่ายเข้มแข็งในทุกมิติ (ต่อ)								
เป้าหมาย กองทัพอากาศมีเครือข่ายภายในภายนอกกองทัพครอบคลุมด้านคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรม และความมั่นคง ร่วมด้านทุจริต								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๓.๒ สร้างเครือข่ายความร่วมมือเข้มแข็งภายนอกกองทัพอากาศ	ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพให้เกิดความร่วมมือในทุกงานตามแผนบูรณาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมและความมั่นคง ร่วมด้านทุจริตจากหน่วยงานภายนอกกองทัพอากาศ	๓.๒.๑ ร่วมดำเนินการตามแผนด้านคุณธรรมจริยธรรมและการป้องกันปราบปรามทุจริตของกระทรวงกลาโหม ๓.๒.๒ ประสานการดำเนินการกับหน่วยงานเครือข่ายภายนอกกองทัพอากาศ รวมถึงภาคประชาชน ๓.๒.๓ สร้างช่องทางสื่อสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลออนไลน์กับหน่วยงานเครือข่ายภายนอก ๓.๒.๔ เชิญวิทยากรเครือข่ายภายนอกมาให้ความรู้หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๓.๒.๕ ส่งกำลังพลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมโครงการกิจกรรมของหน่วยงานเครือข่ายภายนอกกองทัพอากาศตามวาระและโอกาสที่เหมาะสม	จำนวนหน่วยงานเครือข่ายภายนอก	๓ หน่วย	๔ หน่วย	๕ หน่วย	มากกว่า ๕ หน่วย	- คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ

 กรณีมีผลแสดงตัวชี้วัดปี ๒๕๖๗ เป็นการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตามแนวทางเดิม และเพื่อลดช่องว่างที่เป็นรอยต่อของการขับเคลื่อนงานในเรื่องดังกล่าวตามแผนบูรณาการฉบับใหม่ ปี ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ที่ได้จัดทำขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างความเชื่อมั่นในการเป็นองค์กรโปร่งใส								
เป้าหมาย กองทัพอากาศเป็นหน่วยงานที่ยอมรับของสังคมในความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๔.๑ สร้างความร่วมมือในการประเมินตามเกณฑ์ ITA ของที่มงานในกองทัพอากาศ	สร้างความตระหนักรู้ความสำคัญของการประเมินเรื่องดังกล่าว	๔.๑.๑ สร้างความรู้ความเข้าใจการประเมิน IIT, OIT, EIT ตามเกณฑ์ ITA ให้กับหน่วยรับผิดชอบ ๔.๑.๒ ประชุมกำหนดแนวทางดำเนินการในแต่ละปีตามผลประเมินที่เกิดขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา ๔.๑.๓ ติดตามผลประเมินตามเกณฑ์ ITA ของกองทัพอากาศเพื่อวางแผนปรับปรุงพัฒนาในปีต่อไป	ความสำเร็จในการดำเนินการรับการประเมิน ITA ตามเกณฑ์ตัวชี้วัดที่กำหนดในแต่ละปี	๘๖	๘๘	๙๐	๙๒	- ศูนย์ประสานราชการใสสะอาดกองทัพอากาศ
๔.๒ ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ITA	สร้างประสิทธิภาพการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน	๔.๒.๑ ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานที่ผ่านมา ๔.๒.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจการประเมินตามเกณฑ์ ITA ให้กำลังพล ๔.๒.๓ กลุ่มเป้าหมายให้ความร่วมมือในการประเมินตามเกณฑ์ ITA	คะแนนประเมิน ITA ผ่านเกณฑ์ในระดับ ๘๕ คะแนนขึ้นไป (สูงกว่าปีที่ผ่านมา)	๘๖	๘๘	๙๐	๙๒	- ศูนย์ประสานราชการใสสะอาดกองทัพอากาศ

 กรณีมีผลแสดงตัวชี้วัดปี ๒๕๖๗ เป็นการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตามแนวทางเดิม และเพื่อลดช่องว่างที่เป็นรอยต่อของการขับเคลื่อนงานในเรื่องดังกล่าวตามแผนบูรณาการฉบับใหม่ ปี ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ ที่ได้จัดทำขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๔ สร้างความเชื่อมั่นในการเป็นองค์กรโปร่งใส (ต่อ)								
เป้าหมาย กองทัพอากาศเป็นหน่วยงานที่ยอมรับของสังคมในความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ								
แนวทาง	โครงการ	การดำเนินการ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายแต่ละปี				หน่วยรับผิดชอบ
				๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	
๔.๓ เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ	๔.๓.๑ เข้าร่วมโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (CoST)	เข้าร่วมโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐที่มีงบประมาณตั้งแต่ ๑๐๐ ล้านบาทไม่เกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท	ผลการประเมินโครงการไม่พบการทุจริต	เตรียมการ	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	- ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด กองทัพอากาศ
	๔.๓.๒ เปิดเผยข้อมูลงบประมาณต่อสาธารณะ	๔.๓.๒.๑ เผยแพร่ข้อมูลผ่านช่องทาง Website ๔.๓.๒.๒ พร้อมรับการตรวจสอบจากภายนอก	ผลการประเมินโครงการไม่พบการทุจริต	เตรียมการ	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	สำเร็จตามที่กำหนด	
๔.๔ สร้างความร่วมมือช่วยเหลือสังคม	เข้าร่วมการบรรเทาสาธารณภัย/ช่วยเหลือประชาชนตามที่ได้รับร้องขอและหรือมิได้รับการร้องขอ	๔.๔.๑ ปฏิบัติภารกิจช่วยเหลือสังคมตามศักยภาพกำลังทางอากาศ ๔.๔.๒ รับฟังเสียงสะท้อนจากการปฏิบัติการ	ความสำเร็จในการปฏิบัติการตามที่ได้รับการร้องขอและหรือมิได้รับการร้องขอ	เตรียมการ	สำเร็จ	สำเร็จ	สำเร็จ	- ศูนย์ประสานราชการใสสะอาด กองทัพอากาศ - คณะกรรมการส่งเสริมขวัญวินัยและคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพอากาศ (คณะอนุกรรมการเสริมสร้างวินัยและความมั่นคงในชีวิตของกำลังพลกองทัพอากาศ)

ตารางที่ ๗ รายละเอียดแผนบูรณาการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพฤตินิยม และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

หมายเหตุ การใส่ค่าเป้าหมายในปี ๒๕๖๗ แสดงถึงการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการเมื่อได้รับอนุมัติแผนฯ จะสามารถขับเคลื่อนสำเร็จตามตัวชี้วัดได้ตั้งแต่ปี ๒๕๖๘ เป็นต้นไปอย่างแน่นอนและบางงานเป็นการดำเนินการที่ต่อเนื่องของงานดังกล่าว

๓.๓ แนวทางการนำแผนสู่การปฏิบัติ

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในหน่วยงานอย่างสัมฤทธิ์ผล

นำแผนบูรณาการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านทุจริตประพฤติมิชอบ และความมั่นคงในชีวิตของกำลังพล ทอ. พ.ศ.๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ สู่การปฏิบัติประจำปีในหน่วยงานภายใน ทอ.ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการ ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือมอบหมายผู้บังคับบัญชาระดับสูงในหน่วยเป็นผู้รับผิดชอบกำกับดูแล และรายงานผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติต่อหัวหน้าหน่วยงาน/ผู้บังคับบัญชาระดับสูงสุดของหน่วยตามลำดับชั้น

๒. วิเคราะห์ทบทวนการดำเนินการในปีที่ผ่านมาเพื่อปรับปรุงพัฒนาแผน กลยุทธ์ วิธีการปฏิบัติและหรือการดำเนินงานใด ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดหรือสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด

๓. ศึกษาวิเคราะห์แผนและแนวทางดำเนินการตามแผนดังกล่าวเพื่อปรับหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานและกำลังพลในหน่วย

๔. หัวหน้าหน่วยงานร่วมประกาศเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและสร้างสรรค์คนดีให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในหน่วย พร้อมกับลดจำนวนคนกระทำความผิดในทุกกรณี อาทิ กระทำผิดตามแบบธรรมเนียมทหาร กระทำผิดตามระเบียบวินัยทหาร กระทำทุจริตประพฤติมิชอบ

๕. ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้กำลังพลในหน่วยได้รับรู้เจตนารมณ์ดังกล่าว พร้อมรับรู้แหล่งข้อมูลในการศึกษาเรียนรู้ ได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอเหมาะสมกับบริบทของหน่วย พร้อมเห็นตัวอย่างปฏิบัติที่ดีจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับ

๖. ส่งเสริมให้กำลังพลในหน่วยให้มีโอกาสเข้าร่วมการประชุม สัมมนา การฝึกอบรมที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบของส่วนกลาง

๗. กำลังพลในหน่วยทุกระดับร่วมสอดส่องพฤติกรรมที่ผิดปกติของเพื่อนร่วมงาน โดยผู้บังคับบัญชาเป็นผู้กำกับดูแลและให้คำปรึกษาแนะนำอย่างถูกต้อง เพื่อร่วมสร้างวัฒนธรรมที่ดีในหน่วย

๘. เปิดช่องทางการเข้าถึงการร้องเรียนกรณีพบการทุจริตประพฤติมิชอบให้กำลังพลในหน่วยรับทราบ

๙. ผู้บังคับบัญชาของหน่วยเป็นผู้พิจารณาการให้คุณให้โทษในพฤติกรรมปฏิบัติของผู้ใต้บังคับบัญชา กรณีกระทำความผิดต้องได้รับแรงจูงใจเป็นสิ่งตอบแทนตามความเหมาะสมตามบริบทของหน่วย กรณีกระทำความผิดต้องได้รับการลงโทษตามระเบียบวินัยทหารตามลำดับความรุนแรง ความหนักเบาของโทษ เพื่อเป็นเยี่ยงอย่างให้กำลังพลในหน่วยตระหนักรู้ถึงการประพฤติปฏิบัติตน

๑๐. สร้างสรรค์วัฒนธรรมคนดีในหน่วยงาน การปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง หลักธรรมทางศาสนา ชื่อสัตย์จงรักภักดี ดำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิความเป็นทหารอากาศและมีความรับผิดชอบ

๑๑. ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีดำเนินการใหม่ ๆ กับหน่วยที่เป็นต้นแบบการปฏิบัติที่ดีหรือสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในวิธีดำเนินการใหม่ ๆ ของเรื่องดังกล่าวจากภายในและหรือภายนอก ทอ. เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมคนดีในหน่วยงานให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วย

๑๒. หน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติประจำปี ให้คณะกรรมการระดับ ทอ.ผ่านฝ่ายเลขานุการ (กพ.ทอ.) ทราบตามเวลาและรูปแบบที่กำหนด

ผนวก

นิยามศัพท์

บูรณาการ

กระบวนการผสมผสานเชื่อมโยงองค์ความรู้ตั้งแต่ ๒ องค์ความรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกันอย่างสอดคล้องเป็นระบบ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๔)

การเชื่อมโยงทุกภาคส่วน ทุกองค์ประกอบเข้ามามีส่วนหนึ่งเดียว เป็นส่วนหนึ่งซึ่งกันและกัน แยกกันมิได้ หรือการรวมส่วนต่าง ๆ ประสานสัมพันธ์อย่างมีเอกภาพ ทำให้สมบูรณ์ในลักษณะของการผนึกกำลัง เพื่อให้กลไกต่าง ๆ ทำงานร่วมกันในลักษณะที่เป็นองค์รวมและสมดุล (ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์)

คุณธรรม

สภาพคุณงามความดี (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๔)

สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประคับประคองใจให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป ให้ความดีเป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดีมีความสงบเย็น ภายใน และเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย (พระเมธีธรรมาภรณ์และคณะสงฆ์)

จริยธรรม

ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๔)

กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำเนินชีวิต (พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในปี ๒๕๕๐)

คำว่า "จริยธรรม" แยกออกเป็น จริย + ธรรม ซึ่งคำว่า จริย หมายถึง ความประพฤติหรือกิจที่ควรประพฤติ ส่วนคำว่า ธรรม มีความหมายหลายประการ เช่น คุณความดี, หลักคำสอนของศาสนา, หลักปฏิบัติ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันเป็น "จริยธรรม" จึงมีความหมายตามตัวอักษรว่า "หลักแห่งความประพฤติ" หรือ "แนวทางของการประพฤติ" จริยธรรม เป็นสิ่งที่ควร ประพฤติ มีที่มาจากบทบัญญัติหรือคำสั่งสอนของศาสนา หรือใครก็ได้ที่เป็นผู้มีจริยธรรม และได้รับความเคารพนับถือมาแล้ว ลักษณะของผู้มีจริยธรรมผู้มีจริยธรรมจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะดังนี้

๑. เป็นผู้ที่มีความเพียรความพยายามประกอบความดี ละอายต่อการปฏิบัติชั่ว
๒. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม และมีเมตตากรุณา
๓. เป็นผู้ที่มีสติปัญญา รู้สึกตัวอยู่เสมอ ไม่ประมาท
๔. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ เพื่อความมั่นคง
๕. เป็นผู้ที่รัฐสามารถอาศัยเป็นแกนหรือฐานให้กับสังคม สำหรับการพัฒนาใด ๆ ได้

โครงสร้างของแนวคิดด้านจริยธรรม ประกอบด้วยคุณธรรมหลายประการ ส่วนมากมาจากคำสอนทางศาสนา

๑. ความรับผิดชอบ (Accountability) คือ ความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความผูกพันด้วยความพากเพียร และความ ละเอียตรอบคอบยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ทั้งพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ ให้ดียิ่งขึ้น

๒. ความซื่อสัตย์ (Honesty) คือ การประพฤติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่น

๓. ความมีเหตุผล (Rationality) คือ ความสามารถในการใช้ปัญญา ในการประพฤติปฏิบัติ รู้จักไตร่ตรอง พิสูจน์ให้ ประจักษ์ ไม่หลงงมงาย มีความยับยั้งชั่งใจ โดยไม่ผูกพันกับอารมณ์และความยึดมั่นของตนเอง ที่มีอยู่เดิมซึ่งอาจผิดได้

๔. ความกตัญญูทเวที (Gratitude) คือ ความรู้สำนึกในอุปการคุณหรือบุญคุณที่ผู้อื่นมีต่อเรา

๕. ความมีระเบียบวินัย (Disciplined) คือ การควบคุมความประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อ บังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรม

๖. ความเสียสละ (Sacrifice) คือ การละความเห็นแก่ตัว การให้ปันแก่บุคคลที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังสติปัญญา รวมทั้ง การรู้จักสละทิ้งอารมณ์ร้ายในตนเอง

๗. การประหยัด (Thrifty) คือ การใช้สิ่งของพอเหมาะพอควรให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ไม่ให้มีส่วนเกินมากนัก รวมทั้งการ รู้จักระมัดระวัง รู้จักยับยั้งความต้องการให้อยู่ในกรอบและขอบเขตที่พอเหมาะ

๘. ความอุตสาหะ (Diligence) คือ ความพยายามอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เกิดความสำเร็จในงาน

๙. ความสามัคคี (Harmony) คือ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความพร้อมเพรียงร่วมมือกันกระทำกิจการให้สำเร็จลุล่วง ด้วยดี โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

๑๐. ความเมตตาและกรุณา (Loving Kindness and Compassion) คือ ความรักใคร่ปรารถนา จะให้ผู้อื่นมีสุข กรุณา หมายถึง ความสงสาร คิดจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

๑๑. ความยุติธรรม (Justice) คือ การปฏิบัติด้วยความเที่ยงตรง สอดคล้องกับความเป็นจริงและเหตุผล ไม่มีความลำเอียง

ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานจริยธรรม พ.ศ.๒๕๖๒

ที่มา : <http://www.jariyatam.com/ethics-๐๑>

ที่มา : <http://www.baanjomyut.com/library/ethics/๐๑.html>

ศีลธรรม

ความประพฤติที่ดีที่ชอบ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๔)

จรรยาบรรณ

ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๔)

ทugend

ประพฤติชั่ว ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางกาย เรียกว่า กายทugend ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางวาจา เรียกว่า วจิทugend ถ้าเป็นความประพฤติชั่วทางใจ เรียกว่า มโนทugend หรือหมายถึง โกง เช่น ทugend ในการสอบ คดโกง ฉ้อโกง เช่น ทugend ต่อหน้าที่ หรือหมายถึง ไม่ซื่อตรง เช่น คนทugend (วิกิพีเดีย)

วัฒนธรรม

สิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย วิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา (วิกิพีเดีย)
